

Berichten Buitenland

Voor de Nederlandse agribusiness | jaargang 33, nummer 10, oktober 2007

- Duitsland: oude buren, nieuwe kansen
- China: de razendsnelle opmars van een natie
- Moutexport: schoolvoorbeeld voor ketenpartners

Deze maand in

Berichten Buitenland

China: Wat hebben we daar te zoeken?

Chinese consument maakt inhaalslag

Colofon

Berichten Buitenland is bestemd voor het Nederlandse agrarische bedrijfsleven en is een uitgave van de directie Industrie en Handel van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het doel is informatieverstrekking over relevante ontwikkelingen op agrarisch handelsgebied, buitenlandse markten, handelsbemiddeling enzovoort. De LNV-bureaus in het buitenland dragen in sterke mate bij aan de berichtgeving in dit blad.

Er wordt gedrukt op een chloorarme papiersoort, in een inktbesparend FM-raster. Er wordt verzonden in recyclebare sealbags.

Uitgever

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Industrie en Handel
www.minlnv.nl/agribusiness

Redactieadres

Redactie Berichten Buitenland
T.a.v. Sabine Hoff
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
Tel. +31 (0)70 378 52 29
E-mail s.h.hoff@minlnv.nl

Informatie en abonnementen

Voor informatie over artikelen of een (gratis) abonnement kunt u contact opnemen met Jacques Verbeek
Tel. +31 (0)70 378 40 64
Fax +31 (0)70 378 61 23
E-mail: j.j.m.verbeek@minlnv.nl

Realisatie

JB&A Exxion Communicatie

Druk

Den Haag Offset

ISSN 0920 – 0975

De informatie, meningen en opinies in dit blad worden naar voren gebracht buiten verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Het overnemen of vermenigvuldigen van artikelen uit dit blad is alleen toegestaan onder vermelding als volgt: Berichten Buitenland, [maand/jaar], [pagina's].

5 Statistiek

5 Column

11 Kort Graag...

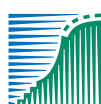
17 Laatste nieuws

19 Externe marktrapporten op internet

20 LNV-bureaus in het buitenland

Omslagfoto

Waarom ver weg als het ook dichtbij kan? Duitsland biedt volop exportmogelijkheden voor Nederlandse ondernemers. Zie het artikel over Duitsland op pagina 8. Foto: Messe Berlin met dank aan Martijn Homan

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Het primaire doel van de directie I&H is het bevorderen van duurzame en vitale agroketens, alsmede het bijdragen aan een duurzame internationale concurrentiepositie van het Nederlandse agrobédrijfsleven. Dit zijn tevens de vier kernbegrippen van het werkerrein van de directie I&H. Onder *duurzame* wordt verstaan: maatschappelijk verantwoord

conform de drie P-gedachte (Profit, People en Planet). *Vitale* houdt in dat wordt gestreefd naar versterking van de internationale concurrentiekracht. Uit *agro* blijkt dat de focus ligt op de landbouw- en voedingssector. *Ketens* verwijst naar een perspectief dat de gehele agrofood-kolom omvat, te weten van primaire sector tot aan de consument.

Nederland: Ketenpartners investeren in Holland Malt BV

Joint venture Bavaria en Agrifirm geeft impuls aan Nederlandse moutexport

Duitsland: Oude burenen, nieuwe kansen

Marktkansen in Duitsland

12 Korte berichten uit het buitenland

Afrika

12 Kenia

Snijbloemen, Handelsmissie

Amerika

12 Mexico

Maïs, Biotechnologie

12 Brazilië

Biologisch

13 Chili

Economie

13 Argentinië

Marktrapport

Azië

13 Australië

Water

13 Japan

Levensmiddelen, Biologisch

14 India

Export

Europese Unie

14 Nederland

Conferentie, Biotechnologie

14 Zweden

Bloemen en planten

14 Polen

Pluimvee, Varkens

15 Roemenië

Droogte, varkenspest, zuivelindustrie

15 België

Fruit, Druiventeelt

Midden-Oosten

16 Egypte

Voedselprogramma

Overig Europa

16 Turkije

Importquota

16 Rusland

WTO, BNP, Investeringsen

Wat hebben we op de Chinese markt te zoeken?

Wie expansie zoekt, kan gaan exporteren. Mooi als je dan een immense exportmarkt voor handen hebt met vernieuwende mogelijkheden. Zo'n grote, zich snel ontwikkelende markt is China. Een land met 1,3 miljard bestaande en aankomende consumenten en een beperkte eigen productie. Kans of doolhof?

Export rijp

Nederlandse ondernemers zijn niet alleen op de Chinese markt. De economische ontwikkeling trekt de aandacht van ondernemers over de gehele wereld. China evolueert razend-snel naar een toonaangevende macht in de moderne wereld. Waar andere landen de tijd namen, doet China verwoede pogingen om de horde van de achterstand met een grote stap te nemen. Vanzelfsprekend komen daarbij grote onevenwichtigheden aan het licht. De grote steden met hun bouwprojecten en industrieën schreeuwen om arbeiders en

betrekken het potentieel van het platteland. De rijkdom met alle tegendraadse eigenaardigheden van de Westerse welvaart neemt toe waar de enorme mensenconcentraties te vinden zijn, terwijl de armoede meer greep lijkt te krijgen op de plattelandsbevolking. Een ander gevolg: het land begint aan twee tegenstrijdige kwalen te lijden. Naast de obesitas in de grote steden, valt in het binnenland ondervoeding waar te nemen. Het land staat dan ook voor de uitdaging om zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de voeding snel te verhogen en te verbeteren.

De Chinese overheid herkent deze noodzaak en stelt alles in het werk om de nodige maatregelen in te voeren. Dergelijke aanpassingen vragen echter tijd en aandacht, terwijl de onstuimige ontwikkelingen in het land op tal van andere punten de overheid bezighouden. Snel inzetbare kennis en technologie kunnen wellicht helpen om de problemen het hoofd te bieden en omdat die problemen binnen onze agribusiness goed ontwikkeld zijn, liggen daar de kansen om met export te scoren op de grootste groeimarkt van de wereld. Neem de eerder-

Bloemenverkoop; een voorbode van toenemende welvaart.

Foto: Richard van den Bergh

genoemde obesitas, die vooral in de grote Chinese steden rondwaart en te wijten is aan de overname van onze Westerse levensstijl. Parallel daaraan loopt echter onze eigen aanpak van dit herkenbare probleem, deels op basis van technische oplossingen. Die ontwikkelingen zijn onmiddellijk export-rijp te maken, vooral omdat daarbij van gelijkwaardige situaties kan worden uitgegaan. In nauwe samenwerking kunnen we een herkenbaar probleem in beide landen aanpakken, waarbij ontwikkelingen uit beide landen ons ten dienste kunnen staan. Gezien de gerespecteerde trots van de Chinezen is dit een prima uitgangspunt om tot gelijkwaardige samenwerking te komen.

Na-oogst technologie

Voedselkwaliteit en -veiligheid is nog zo'n hot item. Vooral de omvangrijke groep

‘Voedselveiligheid staat in China in de belangstelling’

kleine producenten wordt gehinderd door een grote vraag en te weinig kennis. Controle vanuit de overheid is nog niet dusdanig ontwikkeld dat er enige preventieve dwang vanuit kan gaan. Daarbij is van sancties nog weinig sprake. Het consumentenbewustzijn houdt echter wel gelijke tred met de moderne ontwikkelingen in de rest van de wereld. De eindgebruikers maken zich dus wel degelijk zorgen en beginnen eisen te stellen aan kwaliteit en veiligheid. In potentie is dus ook de wil aanwezig (of minimaal groeiende) bij de producenten om op dit punt een ontwikkeling in te zetten. Wellicht nog een kans voor de Nederlandse agribusiness om op in te spelen is het nageoeg ontbreken van ketenmanagement en een geavanceerde na-oogst technologie. Het verlies bij de versproductie loopt soms op tot 40%. Met oog op de internationale kwaliteitseisen stimuleert de overheid het biologisch telen om de Chinese export meer

kansen te bieden. Tegelijkertijd beïnvloeden de toepassing van riskante bestrijdingsmiddelen en de vaak slechte kwaliteit van bevoeiingswater de voedselveiligheid van de reguliere productie. Ook op deze punten heeft onze agrotechnologie moderne ontwikkelde oplossingen voor handen, die eenmaal aangepast naar de omstandigheden in de Chinese landbouw voor snelle oplossingen moeten kunnen zorgdragen.

Import van voedsel

De volgende schets moet geschikte bedrijven met exportambities aanspreken. China moet haar bevolking ter grootte van ruim 20% van de wereldbevolking voeden met slechts 7% van het mondiale landbouwareaal. Deze laatste basis voor de productie neemt zelfs nog af. De verstedelijking neemt toe en het plegen van een vorm van roofoogst op de

mee hebben gemaakt. Het moet voor de specialisten die ons agribusiness rijk is een uitdaging zijn deze kennis als exportartikel te benutten. Een voordeel is het feit dat de Chinese overheid op dit punt de noodzaak tot hervorming herkent en sinds enige tijd openstaat voor buitenlandse bijdragen, waarbij de Nederlandse reputatie op dit gebied wordt erkend en gewaardeerd. Een tweede factor is de erkenning dat de voortgaande toename van zowel de bevolking als de welvaart, import van voedsel voor mens en dier zal noodzakelijk maken. Voor Nederlandse voedingsproducenten met exportambities moet dit een aanleiding zijn om de Chinese markt in kaart te brengen. Een ander aspect verdient zowel aandacht als initiatief. De welvaart in het land brengt grote vraag naar dierlijke eiwitten met zich mee. China wil deze productie in eigen hand

beschikbare grond maakt steeds meer landbouwgronden onwerkbaar. Uitputting, verzilting en vervuiling zijn voor ons bekende problemen waar wij reeds lang korte metten

China heeft behoefte aan antwoorden op landbouwvraagstukken als vervuiling, verzilting en uitputting.

Verse producten spelen een belangrijke rol in het leven van de Chinese consument.

houden, maar er is grond nodig voor de teelt van voedergewassen. Die grond gaat verloren voor de productie van voedsel en dat zal resulteren in een toenemende import van gewassen.

Een apart aspect vormt de biobased economy. De ontwikkeling daarvan is voor Nederland net zo van belang als voor China. Om in de toekomst te kunnen profiteren van de verworvenheden op dit gebied is

ling van gewassen en zaden voor land- en tuinbouw. Zo'n 600 innovatieve voedingsbedrijven leveren een enorme productie en de research en development staan op een hoog peil. De kenniscentra kunnen de ontwikkeling waarvoor China zich gesteld ziet als een uitdaging en exportpotentie omarmen. Op welvaartsziektes als obesitas en diabetes wordt al jaren geanticipeerd en die kennis kan in China worden toegepast.

‘Een gebundelde aanpak kan voor een voorsprong zorgen’

een samenwerking op dit gebied wenselijk, om te leren van de ontwikkelingen en te zien of er voor beide partijen synergetische voordelen te behalen zijn.

Voedselveiligheid

Tegenover deze schets van de Chinese situatie kan het herkenbare aanbod van Nederland worden afgetekend. Onze reputatie op het gebied van hoogwaardige agribusiness wordt algemeen en dus ook in China herkend als het gaat om verede-

De vraag naar verantwoorde productie en gezonde voeding wordt daar gesteld en het antwoord hebben wij klaar of wordt in snel tempo geformuleerd. Voedselveiligheid is een aandachtspunt voor de Chinese overheid en men staat open voor initiatieven vanuit ons land. In ons hygiënesysteem zijn chemische en microbiële componenten geïntegreerd en dat is een voorwaarde waaraan China nu en zeker in de nabije toekomst wil gaan voldoen. Groene genetica is in Nederland vooruitstrevend ontwikkeld en wordt in China erkend als een dwingende doelstelling.

Overheidsinspanningen

Onze agribusiness staat beslist niet alleen bij het verkennen van de Chinese mogelijkheden en kansen. Er zijn bilaterale samenwerkingsmogelijkheden in de maak en om deze ontwikkeling kracht bij te zetten is in Peking een seminar Food & Nutrition georganiseerd. Zo'n 280 relevante Chinese en Nederlandse bedrijven, kennisinstellingen en overheidsorganisaties kwamen samen om een strategische samenwerkingsagenda voor te bereiden. Aan Nederlandse zijde leeft de gedachte dat een gebundelde aanpak

Voor algemene exportinformatie:

www.minlnv.nl
www.evd.nl
www.hollandinchina.org/nl/peking/intro.htm

Peking:

info@nlpekagr.nl
pek-lnv@minbuza.nl

Hong Kong:

nlhonagr@netherlands-cg.org.hk
hon-lnv@minbuza.nl

Shanghai:

nlshaagr@uninet.com.cn
sha-lnv@minbuza.nl

LNV-Attachée Mw. ir. G.J.G.M. Nuytens-Vaarkamp
 LNV-Raad: Ir. H.J.W. van Duijn
 Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden
 4 Liangmahe Nanlu Rd.
 Beijing 10060
 Volksrepubliek China
 Tel. +86 10 85320260
 Fax. +86 10 85320303
 E-mail: info@nlpekagr.com

voor een voorsprong kan zorgen. Sleutelgebieden die het Innovatie Platform heeft geïdentificeerd vormen een basis om gericht aan het werk te gaan. Staatssecretaris Van Gennip gaf met haar bezoek in oktober 2006 een belangrijke impuls voor de wederzijdse aanvaarding van het initiatief.

Al met al is het aanbevelenswaardig om een aantal thema's onder de aandacht te brengen van de exporterende agribusiness en de bedrijven die zich daaronder willen scharen. Naast (dierlijke) voedselproductie zijn dat voedselveiligheid en -verwerking. Op het gebied van voeding en gezondheid kan Nederland een belangrijke inbreng gaan hebben in China. En tenslotte zijn supply chain management en ontwikkeling van nieuwe variëteiten en biotechnologie belangrijke Chinese vragen waarop Nederlandse specialisten een antwoord kunnen geven.

Zoals altijd staan de ambassade met het LNV-bureau in Peking en de steunpunten in Hong Kong en Shanghai klaar om informatie te geven, kansen in kaart te brengen en de nodige contacten te leggen. China biedt met zijn economische groei en respect voor de Nederlandse reputatie op het gebied van agribusiness grote mogelijkheden voor nu en de toekomst. Wij hebben op die kansrijke markt veel te zoeken en de overheid helpt graag bij het vinden van Nederlandse export.

Frits H. Emmerik, freelance journalist

Landbouw kent vele gezichten en is in vele economieën prominent aanwezig. Vaak zijn daarbij opmerkelijke verschillen en/of prestaties te zien, die soms overzichtelijk in een grafiek of tabel worden gepresenteerd.

Verschillen tussen landen of prestaties van sectoren of industrieën in de verwerkende sector enzovoort.

Deze rubriek brengt door middel van een grafiek of tabel opvallende prestaties, verschillen en dergelijke voor het voetlicht.

De 20 belangrijkste exportlanden voor Nederlandse tuinbouwkassen.

X € 1000,-	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1 Mexico	6.340	91	158	230	5.513	14.372	17.071
Verenigde Staten							
2 van Amerika	2.925	4.468	4.409	3.491	5.944	6.803	13.187
3 Verenigd Koninkrijk	4.365	1.897	3.812	8.274	7.376	7.914	9.916
4 Wit-Rusland					2	2.433	6.496
5 Turkije	2	1.363	18	124	839	166	5.694
6 Australië	1.243	1.342	408	377	670	943	5.211
7 Duitsland	4.860	4.457	6.125	7.006	6.139	7.179	5.010
8 Rusland	59	86	1.148	609	3.785	1.850	4.579
9 Polen	246	739	301	566	2.337	3.029	4.117
Zwitserland &							
10 Liechtenstein	808	121	83	19	677	1.792	2.483
11 Nieuw Zeeland	286	594	381	33	35	165	2.364
12 Canada	1.291	377	769	2.249	9.820	5.849	2.143
13 Nederlandse Antillen	1				11	64	2.078
14 Oostenrijk	813	303	712	628	1.049	123	1.618
15 Oekraïne	2	3.023	574		1.339	1.824	1.519
16 Frankrijk	630	153	53	1.161	1.640	271	1.165
Spanje &							
17 Canarische Eilanden	118	800	724	405	937	415	1.067
18 Denemarken	145	203	500	380	405	336	979
19 Japan	191	973	3.223	3.589	936	53	935
20 Noorwegen	21	68	776	73	2.650	1.605	603

Bron: LEI

In bovenstaande tabel vindt u de Nederlandse exportcijfers van tuinbouwkassen. Het betreft alleen de exportwaarde van het materiaal van de kassen en niet de vaak bij deze export geleverde diensten. Deze diensten komen bovenop de exportwaarde en vertegenwoordigen een waarde die nog groter kan zijn.

De Nederlandse bloemenveiling:

globalisering avant la lettre

De groeiende wereldbevolking, toenemende pro capita inkomens en het wegnemen van handelsbarrières heeft de wereldhandel navenant doen toenemen. Als gevolg van deze toenemende "globalisering" werd onlangs besloten om de twee grootste bloemenveilingen ter wereld - FloraHolland en Aalsmeer - te fuseren. Daarmee wordt een extra impuls gegeven aan de Nederlandse bloemisterij om haar leidende positie als internationale logistieke draaischijf verder te versterken.

De internationale handel in bloemen en planten heeft de afgelopen 35 jaar zonder noemenswaardige onderbreking een groei doorgemaakt van gemiddeld 3 à 4% per jaar. Men zou kunnen zeggen dat globalisering binnen onze sector in die tijd al gaande was.

Of neem 1991/1992 als het begin van een sterk toenemende en zich steeds meer internationaal oriënterende handel. In die periode stonden de eerste grote Israëlische bloemenkwekers letterlijk aan de deuren van de Nederlandse bloemenveilingen te rammelen. Zij wilden hun bloemen graag via het Nederlandse afzetsysteem laten verhandelen. Hun voorbeeld is later met succes gevolgd door telers uit Afrika, Zuid-Amerika en Zuidoost-Azië.

Blijkbaar werd de Nederlandse veiling toen al beschouwd als dé marktplaats, de plek waar handel in bloemisterijproducten werd bevorderd; globalisering in praktijk.

Om die sterke internationale draaischijf te kunnen blijven vasthouden, moeten de veilingen de koopkrachtige vraag aan zich weten te binden. Tegelijkertijd is het noodzakelijk dat zij blijven voldoen aan de vraag naar een jaarrond aanbod van een breed én diep assortiment van duizenden producten van aantoonbare en gecertificeerde kwaliteit en duurzaamheid.

De nieuwe veiling moet deze voorwaarden realiseren om de toenemende stroom van internationaal verhandelbare producten, die nu rechtstreeks gaan, weer via de Nederlandse marktplaats te laten lopen. Nederland dient de "one-stop-shop" te blijven waar niemand om heen kan. Gegeven de marktprognose van Bloemenbureau Holland - met een groei van meer dan 40% voor de komende tien jaar voor bloemen en planten - lijkt aan die voorwaarden te worden voldaan; een krachtige vraag, en een breed en diep assortiment.

Net op tijd, die fusie.

Doeke Faber is voorzitter van de Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland (VBN). Verder is hij lid van het Dagelijks Bestuur van VNO-NCW. Deze column schrijft hij op persoonlijke titel.

Wilt u reageren? Mail de redactie op s.h.hoff@minlnv.nl

Ketenpartners investeren in Holland Malt BV

De Nederlandse agrisector is sterk in het tot meerwaarde brengen van grondstoffen. Een vruchtbare samenwerking tussen ketenpartners kan er flink aan bijdragen om deze positie te consolideren en te versterken. Holland Malt BV – een joint venture tussen bierbrouwer Bavaria en de agrarische coöperatie Agrifirm – is hiervan een aansprekend voorbeeld.

Beschikbaarheid van goede grondstoffen van constante kwaliteit is voor Bavaria een voorwaarde. Mout is een van de belangrijkste grondstoffen voor de bierbrouwerij en om continuïteit en kwaliteit volledig onder controle te hebben beschikte Bavaria over twee mouterijen; één in het Brabantse Lieshout, waar zich ook de Bavaria brouwerij en het hoofdkantoor bevinden, en één in Wageningen. De beperkte uitbreidingsmogelijkheden van de verouderde mouterij in Wage-

ningen brachten Bavaria ertoe om uit te kijken naar mogelijkheden voor een nieuwe mouterij. Voor Bavaria was dit bovendien het moment om de mogelijkheden van intensievere samenwerking met een ketenpartner te onderzoeken. Han van der Veen, directeur van Holland Malt BV, licht dit toe: “Een goede samenwerking in de keten heeft grote logistieke voordelen en versterkt de synergie. Maar ook op het gebied van voedselveiligheid zijn bij een goede ketensamenwerking

betere garanties mogelijk. Het is bovendien voor de brouwerij van wezenlijk belang een heel goede controle te hebben over zijn grondstoffen. We willen daarnaast nog een stap verder gaan; we zien de mouterij ook als een belangrijke business binnen ons bedrijf. Met Agrifirm hebben we een aantrekkelijke partner gevonden. Agrifirm was voor ons van oudsher al leverancier van gerst. Daar komt bij dat het voor de boeren in de regio aantrekkelijk is om dichtbij een

Productieproces

Het productieproces van mout is erop gericht het in gerst aanwezige zetmeel te ontsluiten. Het zetmeel kan dan in de brouwerij omgezet worden in suikers, zodat vergisting mogelijk wordt. Alhoewel ook van andere granen mout gemaakt kan worden, is gerst het meest geschikt door de makkelijke ontsluiting van het zetmeel, de ideale enzymensamenstelling en vanwege de goede kiemkwaliteit. Na reiniging worden de gerstkorrels geweekt in water. Door het weken stijgt het vochtgehalte van de zaden tot circa 45%, ze worden zachter en het zetmeel wordt oplosbaar. De volgende stap is de kieming, welke plaats vindt onder invloed van de eigen enzymen. Het tussenproduct heet groenmout. Het kiemen wordt na circa zes dagen stopgezet door verwarming en droging van het groenmout. De gedroogde mout wordt vervolgens ontdaan van worteltjes en onregelmatigheden door deze eraf te poetsen. Het droogproces noemt men ook wel het eesten. De ontstane mout is dan geschikt voor opslag en transport en kan door de brouwerij gebruikt worden als grondstof. Naast bier is mout ook grondstof voor whisky en jenever. Speciaal mouten zijn te verkrijgen door te drogen bij een hogere temperatuur. Hierdoor ontstaan kleurmouten in allerlei gradaties voor allerlei soorten bieren. Kleurmouten geven behalve kleur ook een andere smaak aan het eindproduct. Daarnaast wordt mout, in veel kleinere volumes, als smaakversterker gebruikt in de bakkerij-industrie. Het gaat daarbij om moutmelen en moutextracten. Door de groeiende welvaart in de wereld stijgt de vraag in dit segment.

Goed voor een constante productiestroom... de nieuwe mouterij in Eemshaven.

afzetkanaal te hebben. Mede omdat het gaat om een gewas dat deels een alternatief kan zijn voor de hier in het noordoosten traditionele gewassen suikerbieten en zetmeelaardappelen, waarvan de prijzen al jaren onder druk staan.”

Eemshaven

Met de keuze voor Eemshaven als vestigingsplaats voor de nieuwe mouterij heeft Holland Malt een aantal voordelen kunnen combineren: dicht bij de productiegebieden en goed bereikbaar voor grotere schepen. Van der Veen: “De teelt van Nederlandse brouwergerst vindt plaats op de Groninger klei, in Drenthe, de Flevopolders en deels in het noordwesten van Duitsland. Maar we willen niet afhankelijk zijn van één

de investering in deze nieuwe mouterij zijn waarde.”

Bij bier hoort mout

Met de merken Heineken, Grolsch en Bavaria en een aantal kleinere spelers is Nederland 's werelds grootste exporteur van bier. En bij bier hoort mout, de belangrijkste grondstof van bier. Voor de productie van mout moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden. Dit begint al met de klimatologische omstandigheden die voor West-Europa ideaal zijn om de teelt van hoogwaardige brouwergerst te waarborgen. De ligging aan zee waarborgt voor de mouterij daarnaast relatief gunstige luchttemperaturen het jaar rond. Ook dit is een voordeel aangezien bij de productie van mout in de eerste fase van

‘De totale productiecapaciteit van de mouterij in Eemshaven is 120.000 ton mout per jaar’

productiegebied; ook de aanvoer van gerst per schip uit Engeland, Scandinavië en Frankrijk is hier goed mogelijk en ook daar komt gerst voor onze mouterij vandaan.” De nieuwe vestiging in Eemshaven omvat niet alleen een mouterij, maar heeft ook een grote opslagcapaciteit voor granen. Dit om aan de groeiende opslagbehoefte van Agrifirm te voldoen.

De totale productiecapaciteit van de mouterij in Eemshaven is 120.000 ton mout per jaar. Deze productie is geheel bestemd voor de export, zowel nabij als wereldwijd. De mouterij in Lieshout produceert vooral voor de eigen Bavaria-brouwerij. “Het is voor Bavaria van essentieel belang om zeker te kunnen zijn van een gegarandeerde aanvoer van mout. Dit omdat de moutmarkt een fluctuerende markt is. Leek er een aantal jaren geleden nog sprake van een overschotmarkt, nu is er een tekort en bewijst

het productieproces, de kieming, warmte vrijkomt. Is de buitentemperatuur hoog, dan is luchtkoeling nodig om de juiste temperatuur te handhaven. Dit maakt moutproductie in warmere streken extra kostbaar en daarmee onaantrekkelijk. De moutproductie vindt daarom vooral plaats in een aantal Europese landen waaronder Nederland, België en Frankrijk. Een opkomende moutproducent is Argentinië, terwijl in een naastgelegen land als Brazilië gerstteelt en moutproductie klimatologisch niet aantrekkelijk zijn.

Nederland netto-importeur brouwergerst

Het areaal gerst dat jaarlijks in Nederland verbouwd wordt schommelt tussen 45.000 en 50.000 ha. Een klein deel hiervan, rond 3.000 ha, is bestemd voor veevoeders, het overgrote deel is brouwergerst. De opbrengst per hectare bedraagt 6 – 6,5 ton /ha. De jaarlijks ge oogste hoeveelheid brouwergerst komt daarmee op circa 300.000 ton. De productiecapaciteit van Holland Malt BV in Eemshaven bedraagt 120.000 ton mout per jaar. Hiervoor is zo'n 180.000 ton gerst nodig.

Nederlandse mouterijen verwerken jaarlijks meer brouwergerst dan dat er geteeld wordt; dit maakt Nederland dan ook een netto-importeur van brouwergerst. De totale moutproductie in de wereld bedraagt grofweg 20 miljoen ton, waarvan ongeveer de helft in Europa wordt geproduceerd. Naast een aantal grote mouterij-groepen die individueel goed zijn voor meer dan 1 miljoen ton behoort Holland Malt BV in omvang tot de middelgrote mouterijen in de wereld.

Investeringssteun afgewezen

Een van de redenen van Holland Malt voor vestiging in Eemshaven was de door de Nederlandse overheid toegezegde investeringssteun van 7,4 miljoen euro. De Europese Commissie heeft echter besloten dat er overcapaciteit in de Europese moutindustrie was. De subsidie is daarom uiteindelijk afgewezen. Han van der Veen: “Wij zijn bijzonder ongelukkig met deze beslissing. Maar de rechter zal het uiteindelijke oordeel vellen”.

Jaap Holwerda, freelance journalist

Export en import cijfers van mout in € 1000.000,-

	2002	2003	2004	2005	2006
Export:	32,7	37,9	43,3	40,2	48,5
Import:	38,8	78,1	68,9	19,1	18,8

Oude buren, nieuwe kansen

De Duitse markt is een vergaand verzadigde markt met de laagste consumentenprijzen van Europa en relatief hoge kwaliteitseisen. Producenten die op de Duitse markt succesvol zijn, kunnen zich met recht concurrerend noemen. Ondanks het feit dat Nederland het zeer goed doet in Duitsland – in 2006 exporteerde Nederland voor 13,6 miljard euro aan agrarische producten naar Duitsland - liggen hier nog volop kansen en mogelijkheden om het marktaandeel te vergroten.

Een goede partner

Duitsland behoort naast de VS en Japan tot de drie grootste economieën ter wereld. Een economie die sterk verweven is met de onze. Duitsland is onze belangrijkste handelspartner. Van de Nederlandse agrarische export gaat 25% naar Duitsland, terwijl van onze importen 22% uit Duitsland komt (respectievelijk 13,6 miljard euro en 7 miljard euro). Het totale Nederlandse handelsoverschot van 31 miljard euro komt voor tweederde voor rekening van het agrarisch handelsoverschot. De agrarische handel met Duitsland draagt hier met 6,8 miljard euro een behoorlijk steentje aan bij. Ter vergelijking: 1% van de export naar Duitsland vertegenwoordigt een waarde van maar liefst 130 miljoen euro. Dit is een derde van de totale export in 2006 naar China! De Nederlandse agrarische handel met Duitsland speelt dus een belangrijke rol. Niet alleen het onderhoud van deze goede concurrentiepositie is dan ook van groot belang, maar ook het uitbouwen hiervan. Want waarom ver weg als er dichtbij nog volop mogelijkheden liggen? En dat er nog marktkansen zijn, blijkt uit de verkenning die het LNV-bureau in Berlijn onlangs heeft uitgevoerd. Er is gekeken naar waar de kansen zich voor welke producten voordoen en tot slot hoe de Duitse retail tegen de Nederlandse agrofoodsector aankijkt.

Afzetmarkt naast de deur

Het grootste deel van de handel vindt plaats met de deelstaat Noordrijn-Westfalen: één

op de drie ingevoerde agrarische producten is afkomstig uit Nederland. De export naar de welvarende, zuidelijke deelstaten van Duitsland blijft echter achter bij wat op grond van hun inwoneraantal mogelijk zou zijn. Hierbij speelt de geografische ligging een rol, maar ook verschillen in eetgewoonten en affiniteit met Nederlandse producten. De uitdaging blijft om met de goede Nederlandse positie in Noordrijn-Westfalen in het achterhoofd, de handel naar de zuidelijke deelstaten te doen toenemen. Maar waar precies liggen de mogelijkheden? “Vooral de positieve ontwikkelingen in Nederland op het gebied van duurzaamheid, transparantie en traceerbaarheid wekt de interesse bij de Duitse retail”, aldus Tjeerd de Groot, LNV-Raad te Berlijn. “Er is bijvoorbeeld veel behoefte aan groente en fruit met aan-

toonbaar lage residuen en de Nederlandse agrarische sector heeft hier een groot concurrentievoordeel. Het publiceren van controleresultaten door de VWA wordt door de Duitse retail als zeer positief gezien en in het voordeel van Nederlandse producenten.”

Marktkansen voor Nederland liggen daarnaast vooral bij producten die in de trends welzijn en convenience liggen, zoals biologisch, chilled en functioneel voedsel.

Wellness is de trend!

Onder invloed van diverse maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing en groeiende diversiteit aan levensvormen dient zich één trend op de voorgrond aan: wellness. Deze trend vertaalt zich naar een vraag naar gezond, gemakkelijk en duurzaam geproduceerd voedsel dat praktisch en in caloriearme porties verpakt is. Onder de wellnessnoemer zijn het vooral de subgroepen biologisch, chilled en functional food die hoge groeicijfers tentoonspreiden en zo extra aandacht verdienen. Producten die deze trends combineren hebben het hoogste marktpotentieel. De trend opzoeken loont!

Biologisch

Het aandeel van biologische producten aan de totale Duitse levensmiddelenmarkt bedraagt weliswaar slechts 3%, maar de omzet groeit al sinds jaren (in 2006 circa 4,5 miljard; 16% t.o.v. 2005). De conventionele supermarkten nemen biologische

Het ministerie van LNV is dit jaar gestart met het programma Collectieve Promotie Landbouw Activiteiten (CPLA). Binnen dit programma worden in 2008 drie activiteiten uitgevoerd. Het betreft een collectieve inzending op de Freshconex (vakbeurs gericht op verse AGF convenience producten), een handelsreis voor producenten van versproducten en een handelsreis voor de sierteeltsector. Meer informatie is te vinden in de activiteitenkalender elders in dit blad.

Kaas uit het vuistje. Ook in Duitsland.

Foto: Flip Franssen/ Hollandse Hoogte

producten steeds prominenter in het assortiment op. Inmiddels wordt daar twee miljard euro biologische omzet gemaakt, waarbij vooral de grote discounters – in gang gezet door het BioBio assortiment van Plus – de groei aanwakkeren. De sterk groeiende vraag naar biologische producten in Duitsland heeft tevens tot gevolg dat de nationale productie niet aan de vraag kan voldoen. De laatste jaren is de Duitse import al sterk gestegen, maar dit biedt nog goede mogelijkheden voor Nederlandse producenten en handelaren. De kansen worden al ingezien

name de subgroep “chilled food” laat een sterke groei zien en heeft tevens een groot marktpotentieel in Duitsland. Ten opzichte van Nederland staat de markt echter nog in de kinderschoenen. Het merendeel van de consumenten moet het voordeel van de verse convenience producten ten opzichte van diepvriesproducten en conserven nog onderkennen. Bovendien is het assortiment beperkt en staan de producten nog niet centraal op de winkelvloer. Cruciaal voor de verdere ontwikkeling van de markt is een betere communicatie van de voordelen naar

‘Duitsland behoort naast de VS en Japan tot de drie grootste economieën ter wereld’

getuige de sterk gestegen Duitse import van bio-kaas en bio-aardappelen uit Nederland.

Chilled Food

Convenience producten worden in Duitsland steeds populairder. Het Duitse marktonderzoeksbureau ZMP heeft berekend dat inmiddels één op de vijf Duitse consumenten geregeld gemakproducten consumeert. Met

de klant. Vernieuwende concepten die de kritische Duitse klant overtuigen zijn een vereiste naast een verandering van het denken van de inkopers.

Functional Foods

De verkoop van vitaminen- en dieetsupplementen stijgt al jaren. Bovendien stijgt de vraag naar allerlei “herbal products”

Ook in 2008 zal Nederland met een collectieve inzending aanwezig zijn op één van de belangrijkste biologische vakbeurzen in de wereld, de BioFach (www.biofach.de).

om bijvoorbeeld slapeeloesheid en stress te verminderen. Binnen het domein van de gezondheidsproducten zijn het vooral de zogenaamde ‘functional foods’ die een opvallende ontwikkeling doormaken. De verwachting is dat het vertrouwen in functionele voedselproducten de komende jaren toe zal nemen in Duitsland en met een gestegen vertrouwen zullen functionele voedingsproducten sneller een hoger marktaandeel behalen.

Lage prijzen

“De Duitse levensmiddelenhandel heeft behoefte aan vernieuwende, bijzondere producten op deze gebieden”, aldus De Groot. “Uit de gesprekken met inkopers van onder meer Edeka en Metro blijkt dat men op zoek is naar deze producten om aan de gestegen vraag te kunnen voldoen. De Duitse inkopers gebruiken zelfs de ontwikkelingen in de Nederlandse retail als inspiratiebron. Hier liggen kansen voor Nederlandse ondernemers die innovatieve producten aan kunnen bieden.”
 “Nederlandse bedrijven moeten echter ook een keuze maken. De Duitse markt ontwikkelt zich enerzijds richting kwaliteitsproducten en anderzijds richting nog goedkoper, nog meer eigen merken en nog meer discount. De prijzen voor levensmiddelen in Duitsland behoren tot de laagste van Europa. Daarmee moet je rekening houden als je die markt op wil”

Niet alleen het lage prijsniveau, maar ook een hoog oppervlakte winkelvloer per inwoner is kenmerkend voor de Duitse levensmiddelenhandel. De retail wordt gedomineerd door enkele grote spelers, waaronder drie discounters. Als gevolg van diverse fusies is bijna 70% van de markt in handen van 5 bedrijven. De Edeka Gruppe is de grootste (omzet 37 mrd met een marktaandeel van 17,5%) en wordt gevolgd door de Metro Gruppe, Rewe Gruppe, Schwarz Gruppe en Aldi Gruppe.

Aanbevelingen

In het rapport komen onder meer de volgende aanbevelingen naar voren.

1. Maak een keuze

De markt ontwikkelt zich in Duitsland richting kwaliteitsproducten enerzijds en anderzijds richting nog goedkoper, nog meer eigen merken en nog meer discount. Innovaties lijken slechts kansrijk, indien zij zich in één van beide richtingen bewegen: voor de gulden middenweg lijkt in Duitsland geen plek.

2. Zoek de ruimte

Duitsland kent een grote oppervlakte winkelvloer per inwoner. Uitbreidingen vinden vooral nog plaats op luchthavens, tankstations en non-food winkels. Door vergrijzing zou de buurtwinkel weer terug kunnen komen. Convenience speelt bij de genoemde uitbreidingen een sleutelrol.

3. Herken de trends

Wellness is de trend! Producten die de daarbinnen vallende trends combineren, hebben het hoogste marktpotentieel. Bijvoorbeeld: gezonde, biologische convenience producten of innovatieve gezondheidsproducten. Duurzaamheid, versheid en goede smaak zijn bij alle producten van belang.

4. Onderzoek de eetcultuur

Zuid-Duitsland en Zwitserland hebben een andere eetcultuur en gedeeltelijk ook andere smaak dan in Noordrijn Westfalen. De smaak richt zich eerder op Frankrijk en Italië. Dit is bij productontwikkeling of de vermarkting van bestaande producten van belang.

5. Accentueer sterktes

De Nederlandse agrosector heeft qua duurzaamheid, traceerbaarheid en transparantie een slag geslagen, of is bezig met een inhaalslag. Dit is in Duitsland en Zwitserland een absoluut concurrentievoordeel, temeer daar de retail steeds sterker 'Corporate Social Responsibility' toont.

6. Benadruk de kwaliteit van de controles

De Nederlandse voedselveiligheidscontroles staan in Duitsland en Zwitserland goed aangeschreven, zeker in het licht van enkele schandalen met gebrekkige levensmiddelencontroles in Duitsland. Het openbaar maken van controleresultaten in Nederland draagt aan dit vertrouwen bij.

7. Trek profijt uit de internationale oriëntatie van de Duitse retail

Een aantal Duitse retailconcerns (Rewe, Metro) is zeer actief op de Oost-Europese, Russische en Aziatische markt. Zij kunnen daarbij een deel van de logistiek verzorgen. In het licht van de omzetting in deze landen zijn deze retailers op zoek naar extra aanbod.

8. Werk aan imago

Nederlandse producten en productiewijzen zijn beter dan hun imago. Vooral in Zuid-Duitsland heersen veel misverstanden over Nederlandse producten en productiemethoden. Actieve communicatie is van belang, evenals het tonen van de 'Dutch Way' aan strategische inkopers en journalisten.

9. Benut beurzen

Duitsland is een beurzenland. De Duitse retail is hier zeer actief. Voor BIO geldt dit ook in Zwitserland. Beurzen kunnen ook worden ingezet ter verbetering van het imago van Nederland. Door 'side events' en 'matchmakings' kan het rendement van een beurspresentatie worden verhoogd.

10. Bied ruimte

Een aantal retailers uit Zwitserland en Duitsland heeft de afgelopen tien jaar de inkopers uit Nederland teruggetrokken. Hierdoor is een deel van de ontwikkeling aan hen voorbijgegaan. Door flexibele kantoorruimte ter beschikking te stellen, kan deze tendens worden tegengegaan.

12. Ga allianties aan

De Zwitserse retail heeft zijn aanbieders verdeeld en heerst oppermachtig. Enkele Zwitserse producenten toonden zich geïnteresseerd in allianties. Ook in (Zuid-)Duitsland, kan het lonen allianties aan te gaan, bijvoorbeeld op het gebied van logistiek.

13. Integreer informatie en diensten

Producten zijn potentiële informatiedragers. Door actieve communicatie op of via producten (b.v. internet) kan een bijdrage worden geleverd aan het imago en meerwaarde worden verkregen. Op deze manier kunnen via producten ook diensten worden aangeboden.

14. Wend meerdere kanalen aan

De Duitse en Zwitserse retailer is niet in de eerste plaats je beste vriend, al loont het zich een strategisch partnerschap op te bouwen waar het om meer gaat dan het product. De nieuwe afzetkanalen kunnen worden benut om de afhankelijkheid van de retail te verminderen.

Het rapport 'Marktkansen in Duitsland en Zwitserland voor de Nederlandse Agribusiness' is gratis en per e-mail opvraagbaar bij het ministerie van LNV, directie Industrie en Handel, mevrouw Lia Luijkx, e-mail a.p.luijkx-visser@minlnv.nl

Een recente en voor de toekomst belangrijke ontwikkeling is de toenemende Corporate Social Responsibility bij de Duitse retail.

De retail wordt gevoeliger voor thema's als duurzaamheid en dierenwelzijn.

De Nederlandse agrosector heeft qua duurzaamheid, traceerbaarheid en transparantie een slag geslagen en hiermee

een Nederlandse exportsterkte in wording gecreëerd.

Het afzetpotentieel in met name Zuid-Duitsland gecombineerd met de trends en de Nederlandse exportsterktes biedt volop mogelijkheden voor de Nederlandse agrarische sector. Bovendien staan de grote

supermarktketens open voor verdergaande samenwerking. Zulke goede burens...droomt niet iedereen daarvan?

Sandra Scheffer
(LNV-bureau Berlijn)
Martijn Homan
(LNV, directie Industrie & Handel)

Kort graag...

Links koedoe Tsesi, rechts LNV-raad Nico Visser. Tsesi is grootgebracht met de fles en denkt dat hij een mens is. Nico Visser ook.

12 vragen aan

Nico Visser, LNV-Raad Pretoria

Door middel van deze rubriek willen we de lezer laten kennismaken met de LNV-raden/-attachés. Veel lezers hebben telefonisch contact en dan is het leuk de persoon die je aan de telefoon hebt, op een andere manier te leren kennen.

Wat staat er op uw visitekaartje?

Professor Nico Visser, Counsellor for Agriculture, Nature and Food Quality for South Africa & Zambia. De volle breedte van LNV!

Wat heeft u het meest verwonderd bij de kennismaking met uw werkterrein?

Ik had verwacht in Zuid Afrika in een zwart Afrikaans land terecht te komen, maar het is hier een regenboog van huidskleuren en talen. En veel ontwikkelder dan ik had verwacht: het is een Europees land met trekken van een ontwikkelingsland, met name in de bureaucratie.

Wat kan op uw werkterrein beslist beter?

Eigenlijk gaat het om allerlei verschillende werkterreinen; als we het over de landbouw hebben, moet er veel meer

begeleiding komen voor beginnende zwarte boeren; op natuurgebied moeten in regionaal kader grensoverschrijdende natuurgebieden worden gerealiseerd.

Wat moet iedereen weten over het land waar u werkt?

Zuid Afrika is een ongelooflijk uitgestrekt land, 35 keer zo groot als Nederland, met weliswaar fantastische wegen maar zeer lange afstanden. Daar verkijk je je makkelijk op.

Wat moet je nooit doen in het land waar u werkt?

Sieraden dragen, mobiel bellen, of stoppen langs de grote weg in gebieden waar automobilisten regelmatig worden overvallen...

En wat juist wél?

Genieten van het prachtige land met vooral eindeloze vergezichten en landschappen! En er zijn -als het ijs met een grap

gebroken is- verschrikkelijk aardige mensen.

Wat is het toppunt van plezier in uw werk?

Een moment van geluk beleefde ik onlangs in de Noord Kaap provincie. Daar reed ik met een biologische en fair trade wilde rooibosboer (dus wat wil je nog meer...), de 71 jarige Cape Coloured Oompie Hendrik Hesselmans. Achterin een 'bakkie' over zijn land, temidden van een zee van wilde bloemen en we spraken beiden zijn taal, Afrikaans.

Noem minstens één dagelijks terugkerende bezigheid?

Tijdens het ontbijt, een rondje door mijn biologische groenten- en kruidentuin om te kijken of alles er nog net zo mooi bijstaat als gisteren.

Wat is uw grootste ergernis?

Voortdurend op je eigen veiligheid te moeten letten.

Welke wet of regel zou volgens u onmiddellijk op de heling moeten?

Er zou hier een regel moeten worden ingesteld dat diefstal niet met geweld gepaard gaat.

Wat mist u het meeste van Nederland?

Praten over het weer; hier is dat - na drie maanden strakblauwe hemel en geen druppel regen eigenlijk geen onderwerp van gesprek. Dan is de vraag meer aan de orde: "wanneer gaat het eindelijk regenen en daaraan gekoppeld: laten we hopen dat er dit jaar genoeg regen valt..."

Uw sleutelwoord voor de toekomst?

"Duurzaam" is mijn sleutelwoord, een beweging die niet meer te stoppen is en waar ik graag aan meewerk.

Korte berichten uit het buitenland

Afrika

Kenia

LNV-bureau Kenia

> Snijbloemen | Handelsmissie

Samen sterk

De Kenya Flower Council (KFC) en de Fresh Produce and Export

Association of Kenya (FPEAK) gaan samen verder als één organisatie: de Kenya Horticultural Council. De kersverse geconsolideerde branche-organisatie zorgt ervoor dat de onderhandelingspositie richting Keniaanse overheid, de East African

Community en de EU, met het oog op markttoegang, versterkt wordt. De Kenya Horticultural Council zal naast de belangen van de exporterende bedrijven in de tuinbouwsector ook de belangen van de kleine producenten gaan behartigen en ervoor zorgen dat deze kleine producenten kunnen profiteren van de reeds bestaande exportkanalen.

Ondernemen in Afrika

Met het oog op het succes van het onlangs gehouden seminar 'Ondernemen in Afrika', en de belangstelling vooral uit de zuivelverwer-

kende industrie, zal in februari 2008 een handelsmissie richting Kenia worden georganiseerd. Naast de zuivelverwerkende sector zal de missie zich ook richten op vleesverwerking. De belangstelling vanuit deze sectoren is niet verwonderlijk aangezien er voor hen belangrijke kansen en uitdagingen liggen in Oost Afrika.

Teampro (www.teampro.nl) organiseert de missie die gedeeltelijk gefinancierd wordt door het EVD programma Collectieve Promotie-activiteiten (CPA).

Meer informatie over de missie en CPA op www.evd.nl.

Korte berichten uit het buitenland

Amerika

Mexico

LNV-bureau Mexico

> Maïs | Biotechnologie

Maïsprijzen stijgen

In 2008 zal ruim 158 miljoen hectare land beplant zijn met maïs. Een nieuw record; maar wel een dat ten koste gaat van andere gewassen als droge bonen, sojabonen, gierst en katoen. Deze ontwikkeling zal naar verwachting van kwekers en markt-specialisten resulteren in prijsverhogingen. Slecht nieuws voor

Mexico, gezien het land in grote mate afhankelijk is van de import van genoemde producten die weer verwerkt worden tot mens- en diervoeding. Experts zijn het eens dat de scheve verhouding ligt aan de hoge maïsprijzen, veroorzaakt door de ethanolindustrie.

Sterke landbouwpositie

'Ethanolproductie en biotechnologie en dan vooral het werken met transgene maïs, moet structureel deel gaan uitmaken van de

landbouw in Mexico'. Dit zeggen Osiel Castro de la Rosa, van de Mexicaanse PAN partij, and Hector Padilla-Gutierrez, PRI congreslid en voorzitter van het comité voor Landbouw in het Lagerhuis. Het verhogen van de productiviteit in deze sector is nodig om productiekosten te verlagen, de productiviteit te verhogen en zo positief bij te dragen aan de gehele landbouwsector. 'Het is noodzakelijk dat we technologie omarmen om de positie van Mexico op het gebied van landbouw te versterken', aldus Padilla-Gutierrez. Hij voegt toe dat het belangrijk is dat Mexico zelf haar eigen transgene technologie produceert om zo zelf de geïrrigeerde gebieden die besmet zijn geraakt

door het gebruik van landbouwbestrijdingsmiddelen te herstellen.

Brazilië

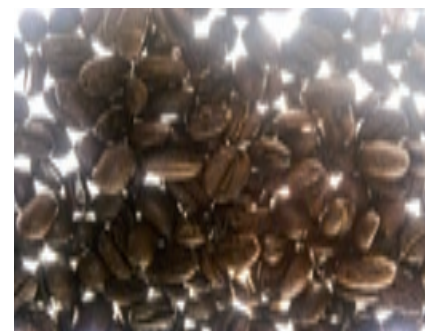
LNV-bureau Brazilië

> Biologisch

Opmars export biologische producten

De waarde van de export van biologische producten uit Brazilië zal naar verwachting voor 2007 uitkomen op 25,3 miljoen euro. Dat is een stijging van 56% ten opzichte van 2006. De Europese Unie is met 60% tot 65% verreweg de grootste afnemer, op afstand gevolgd door de VS met 30%.

De exportgroei is te danken aan de toename van de vraag vanuit westerse markten. De groei is sterk in biologische suiker, en ook met de export van biologische koffie richting Duitsland wordt voorzichtig een stap gezet. Fazenda Agua Claras, gelegen nabij São Paulo,

begint binnenkort met de export van dit product. Hoewel de waarde van de biologische export duidelijk in beeld kan worden gebracht, kent de sector nog problemen met de registratie van hoeveelheden die geproduceerd en verhandeld worden.

Chili

> Economie

Magische BNP-grens doorbroken

Volgens een recent rapport van de Economische Informatiedienst van Columbia University, zal Chili het eerste Latijns-Amerikaanse land zijn dat een bruto nationaal product van meer dan 7.000 euro per hoofd van de bevolking bereikt. Het inkomen stijgt van 6.600 euro in 2007 naar 7.400 euro in 2008. Hiermee is Chili het eerste land in Zuid-Amerika, dat boven de grens

van 7.000 euro uitkomt. Geen bijzonder hoge stijging, maar dus wel uniek. Chili is met zijn stabiele economie een aantrekkelijk land voor investeerders en voor het aanknopen van handelsbetrekkingen. Feit blijft wel dat Chili, ondanks de economische groei, ver achterblijft in vergelijking met 'arme' landen in de Europese Unie als Tsjechië en Slowakije met een BNP van respectievelijk 12.355 euro en 10.200 euro.

Argentinië

LNV-bureau

Buenos Aires

> Marktrapport

Biotechnologie rukt op

Het LNV-bureau Buenos Aires heeft een lokaal bureau opdracht gegeven de ontwikkelingen op het gebied van biotechnologie in Argentinië te analyseren. Argentinië is op het gebied van landbouw een wereldspeler en staat voor landbouwgewassen als soja, katoen, maïs en zonnebloem het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen (GGO) toe. Voor de eerste drie hiervoor genoemde gewassen was het ingezaaide oppervlakte in 2005 17,1 miljoen hectare.

Vanaf 1991 tot en met 2004 zijn er 788 proeven met veldgewassen uitgevoerd, voornamelijk in opdracht van multinationals of onderzoeksinstituten. Vooral aard-

appelen en alfalfa mogen rekenen op veel Argentijnse betrokkenheid. De proeven met betrekking tot planten -een uitzondering daargelaten- richten zich niet op het gebruik van recombinant-DNA, maar op het gebruik van weefselkweek producten. De kosten voor recombinanttechniek vereisen ten aanzien van de bio-veiligheid te hoge investeringen. Het Conabia (Argentijnse nationale adviesraad voor agrarische biotechnologie) is verantwoordelijk voor het toestaan van de veldproeven. Mogelijke gebieden van samenwerking tussen Nederland en Argentinië liggen op het vlak van veldproeven, de uitwisseling van studenten en kapitaalverstrekking. Het rapport kan worden aangevraagd bij Lia Luijkx-Visser via e-mail a.p.luijkx-visser@minlnv.nl of telefonisch via 070 - 378 41 19.

Korte berichten uit het buitenland

Azië

Australië

> Water

Watermarkt groeit

Australië staat naast China, India, Mexico en Egypte in de top 5 van snelst groeiende watermarkten in de wereld. Dit meldt het Amerikaanse marktonderzoeksbureau BCC Research in zijn rapport 'Growing markets for water and wastewater technologies' over de wereldwijde watermarkt. In het rapport staat de watervoorziening in bijna iedere markt bovenaan het lijstje. In Australië bestaan goede kansen voor infrastructu-

turele werken, zoals verbetering en vernieuwing van rioleringen en distributie van water naar stedelijke gebieden en voor 'smart' meet- en regeltechnieken voor watergebruik en hergebruik van afvalwater in het huishouden. Australiërs zijn daarbij vooral geïnteresseerd in de Nederlandse kennis en expertise op dit gebied.

Japan

LNV-bureau Tokyo

> Levensmiddelen | Biologisch

Zelfvoorzieningsgraad laagst ooit

De zelfvoorzieningsgraad voor levensmiddelen in Japan is in 2006 gezakt tot 39%. Als belangrijkste oorzaak voor de daling wordt genoemd de slechte weersomstandigheden. Als deze trend doorzet wordt het steeds moeilijker om de officiële doelstelling van het Japanse Ministerie van Landbouw, Bosbouw en Visserij van een zelfvoorzieningsgraad van 45% in 2015 te realiseren. Japan heeft vergeleken met andere ontwikkelde landen de laagste zelfvoorzieningsgraad ter wereld en het is ondanks allerlei pogingen van overheidswege niet de verwachting dat dit percentage snel zal groeien. Daarvoor is het eetpatroon van de gemiddelde Japanner te divers geworden. Alleen een grondige hervorming van het Japanse land-

bouwbeleid, dat ruimte laat aan grootschalige ondernemingen en exportgericht is, zal het tij mogelijk kunnen keren.

Biologisch nog niet logisch

Volgens een recent rapport van de Soil Association groeit de vraag naar biologische producten in Japan sterk. Hoogwaardige, natuurlijke producten sluiten naadloos aan

bij het traditionele gezonde dieet van Japanners. Dat de verkoop van biologische producten enigszins achterloopt in vergelijking met andere markten is te wijten aan het uitblijven van regelgeving voor

biologische producten, aldus het rapport. Sinds de herziening van de Japanese Agricultural Standard Law in november 2005 is er echter sprake van een vlucht in de vraag naar en productie van biologische

producten. Hoewel Japan op dit moment in Azië de grootste markt is voor biologische producten, schiet de eigen productie tekort om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen. Volgens het rapport importeert Japan het grootste gedeelte van de biologische producten, vooral uit Australië.

 India
LNV-bureau India

> **Export**

India zoekt GCC investeerders

De Indiaanse regering is op zoek naar investeerders uit landen als

Bahrein, Koeweit, Oman, Qatar en Saoedi-Arabië (ook wel GCC nationals genoemd) om te investeren in de Indiase agribusiness en de voedselverwerkende industrie. Beide sectoren zijn inmiddels 100% opengesteld voor buitenlandse investeerders. "Er liggen hier enorme kansen voor investeerders", zegt de voorzitter van India's Agri- en Voedselindustrie (Apeda) K.S. Mony. De waarde van de handel tussen India en de Golfregio is gestegen van 4 miljard euro in 2001 tot 34 miljard euro in 2006. India heeft ook aan Oman haar R&D faciliteiten op het gebied van landbouw aangeboden.

Korte berichten uit het buitenland

Europese Unie

 Nederland

> **Conferentie | Biotechnologie**

Uitreiking handelsprijs

Op 15 november aanstaande reikt de Staatssecretaris voor de Buitenlandse Handel, Frank Heemsker, op het hoofdkantoor van ABN AMRO te Amsterdam de Latin America Trade Award 2007 uit.

Een kwart van de bedrijven die zich kandidaat hebben gesteld voor deze award, komt uit de tuinbouwsector. De snelle ontwikkeling van de tuinbouw in zowel Midden- als Zuid-Amerika biedt grote kansen aan Nederlandse bedrijven. De kandidaten zijn succesvol met weefselkweek op onder andere het gebied van vermeerdering en onderzoek, productie van groentezaden, productie en export van fruitsappen en kassenbouw. Eén van de gast sprekers is Ben van Schaik, oud-CEO van Daimler Benz te São Paulo. Hij vertelt over zijn ervaringen als

zakenman in Brazilië en China en vergelijkt het investeringsklimaat van deze twee landen. De Latin America Trade Award wordt op initiatief van het NLABC, ABN AMRO en KPMG, met medewerking van de EVD, om de twee jaar uitgereikt aan een Nederlands bedrijf dat zich

Biofuels Forum Rotterdam

De zesde editie van het Motor BioFuels Forum vindt plaats op 9 en 10 januari 2008 in De Doelen te Rotterdam. Tijdens het Forum zullen internationale deelnemers uit diverse branches debatteren over de uitdagingen en ontwikkelingen op het gebied van de biobrandstofindustrie. Er wordt aandacht besteed aan vragen als: 'Wat zijn de drijfveren in de markt?', en 'Hoe staat het met de laatste ontwikkelingstechnologieën in de sector?'. Onder meer zal aandacht worden besteed aan beschikbaarheid van landbouwgrond voor energiegewassen, visies van nationale-Europese en wereldwijde zelfstandige ondernemers, overheidsbelasting, levensmiddelen versus biobrandstoffen, visies van oliemaatschappijen en internationale handel versus lokale productie.

Het evenement wordt georganiseerd door Europoint, Conferences and Exhibitions in samenwerking met het International Energy Agency Bio Energy (Task 39). De ministeries van LNV, VROM en V&W steunen dit project.

op bijzondere wijze heeft onderscheiden in het zakendoen met deze groeiemarkt.

Nadere informatie omtrent deze conferentie en uitreiking via www.handelsbevordering.nl.

 Zweden

> **Bloemen en planten**

Nieuw keurmerk

Half september is op diverse locaties in Zweden de verkoop van planten met het Fair Flowers Fair Plants (FFP) label gestart. FFP is bedoeld als internationaal consumentenlabel voor duurzaam geteelde bloemen en planten. Ruim 700 bedrijven

hebben zich inmiddels aangemeld en de consument kan nu in vier landen (Zweden, Frankrijk, Engeland en Duitsland) bloemen en/of planten met het FFP-label kopen. Het initiatief om dit keurmerk in de markt te zetten, is afkomstig van plantenexporteur Noviflora uit Honselersdijk. Bloemisten die deelnemen aan dit initiatief kunnen beschikken over winkel materiaal dat speciaal ontwikkeld is voor de promotie van FFP-producten.

 Polen
LNV-bureau Warschau

> **Pluimvee | Varkens**

Aangescherpte mestvoorschriften

Er gelden strengere eisen omtrent het bewaren en toepassen van natuurlijke meststoffen in Polen. Al langer stond vast dat boerderijen met meer dan 40.000 stuks pluim-

vee, 2.000 varkens boven de 30 kilogram of 750 zeugen over dichte en bedekte silo's voor dunne mest moeten beschikken. Deze bedrijven zullen vanaf 2009 ook vaste mest op ondoorlaatbare platen moeten bewaren. Vanaf 2011 zullen alle bedrijven ondoorlaatbare en afgesloten silo's voor dunne mest moeten gebruiken. Bovendien moeten genoemde grote bedrijven een bemestingsplan uitwerken dat met de voedingsbehoeften van de planten en met de kwaliteit van de bodem rekening houdt. Dit plan moet door de provinciale landbouwdienst goedgekeurd zijn. Hierbij wordt door de landbouwdienst rekening gehouden met de eis dat 70% van de dunne mest op eigen in gebruik zijnde landbouwgrond verwerkt wordt. De gebruikte hoeveelheid natuurlijke meststof per jaar mag niet meer dan 170 kilogram stikstof per hectare landbouwgrond bedragen. Dit is vastgesteld volgens verordening EU/91.676.

 Roemenië
LNV-bureau Boekarest

> Droogte | varkenspest | zuivelindustrie

Regering verstrekt subsidie

De Roemeense regering is akkoord gegaan met de regeling om door

Uitbraak klassieke varkenspest

In Roemenië is op een van de boerderijen van de Amerikaanse varkenshoudergigant Smithfield varkenspest uitgebroken. De pest is vastgesteld in Cenei in de provincie Timis in het westen van Roemenië. Kort daarop volgde nog een geval in de plaats Igrisi, in diezelfde provincie. Een derde boerderij in hetzelfde gebied is ook getroffen door de ziekte. In totaal zijn meer dan 50.000 varkens afgemaakt. Smithfield bezit 33 boerderijen in Roemenië waarvan er 25 in Timis zijn gevestigd. In Roemenië worden op dit moment 5 miljoen varkens gefokt, 1,4 miljoen op commerciële boerderijen en 3,6 miljoen bij kleine boerenbedrijven.

droogte getroffen boeren te voorzien van een subsidie. Dit bedrag ligt tussen de 125 en 150 euro en is bedoeld voor de aanschaf van basisbenodigdheden als (bio)diesel, pesticiden en kunstmest. Het totale subsidiebudget is vastgesteld op 4 miljoen euro. Het betreft een gebied van 2 miljoen hectare tarwe, 400.000 hectare koolzaad en 350.000 hectare met andere herfstgewassen. Voorwaarde om de subsidie te verkrijgen is dat boeren hun oogst verzekeren. Daarnaast moet vanuit Brussel nog een officieel akkoord komen. Volgens het Roemeense Ministerie van Landbouw is bijna 2,6 miljoen hectare aangetast door de droogte. De totale tarweoogst ligt dit jaar (op een oppervlakte van 1,9 miljoen hectare) op 2,98 miljoen ton, waarbij het gemiddelde slechts uitkomt op 1.552 kilogram per hectare.

Hoge omzet melkindustrie

Volgens vertegenwoordigers van de Romanian Dairy Association (APRIL) bereikt de omzet van melkproducten in dit land één miljard euro in 2008. Dat is een stijging van minstens 10% ten opzichte van 2007. Cijfers van de federatie tonen aan dat de huidige melkindustrie voor ruim 850 miljoen euro deel uitmaakt van de Roemeense industrie. Naar verwachting bedraagt de

1,9 miljard liter. Op dit moment is de melk die door de kleine boeren verkocht wordt zo'n 30% goedkoper dan de geconserveerde melk die in de winkels wordt verkocht. APRIL schat dat de rechtstreekse verkopen van kleine boeren aan consumenten de staat jaarlijks voor 300 miljoen euro benadeelt.

 België
LNV-bureau Brussel

> Fruit | Druiventeelt

Nieuwe appelsoort

Tijdens een samenkomst in Zuid-Tirol van twaalf Europese toonaangevende fruitbedrijven heeft het Belgisch-Limburgse bedrijf Adora Fruit een overeenkomst ondertekend voor de verkoop in de Benelux van het nieuwe appelras 'Evelina'. Evelina is het eerste clubras dat door diverse Europese privé-bedrijven beheerd wordt. De benaming clubras wordt gegeven wanneer alles vooraf geregeld is; van teelt tot de verkoopstrategie, de opkweek van bomen tot aan de promotie. Alle andere bestaande clubrassen zijn in het bezit van coöperaties. Met de ondertekening van de overeenkomst haalt Adora Fruit een exclusief appelras binnen waarover zij de controle voert vanaf het planten van de bomen tot de verkoop van de appels. Op dit ogenblik heeft zich al een achttal telers in de Benelux aangesloten en toegezegd om ieder vijf hectare van het ras te planten.

jaarlijkse groei de komende tien jaar 10%. Gekeken naar de markt van kleine boeren naar consumenten, denkt APRIL de 1,5 miljard euro te overschrijden. Roemenië beschikt over ongeveer tweehonderd zuivelfabrieken en die zijn goed voor een jaarlijkse productie van 1,1 miljard liter melk. Terwijl het gedeelte dat door kleine boeren rechtstreeks aan consumenten wordt verkocht goed is voor zo'n

Midden-Oosten

Egypte

LNV-bureau Kairo

> Voedselprogramma

Gesubsidieerd brood

Egypte begint met het verwerken van speciale ingrediënten als ijzer en foliumzuur in gesubsidieerd brood. Volgens het World Food Programme zal dit initiatief het wereldwijde ijzertekort doen dalen. Het 16 miljoen euro kostende pro-

ject wordt gefaseerd uitgezet. Ruim 60% van de bevolking - vooral in de armste delen van Egypte - heeft een tekort aan ijzer. Door deze essentiële voedingsstoffen aan het brood toe te voegen zal dat hopelijk verminderen. Ook draagt het project door de toevoeging van foliumzuur bij aan de gezondheid van zwangere vrouwen en hun baby's. Gesubsidieerd brood vormt voor miljoenen Egyptenaren de

belangrijkste dagelijkse voedingsbron. Dagelijks eet een Egyptenaar gemiddeld drie broden. Gesubsidieerd brood maakt een belangrijk deel uit van de Egyptische politiek. In 1977 braken rellen uit omdat de broodprijs te hoog was. Sindsdien houdt de regering prijsveranderingen nauwlettend in de gaten.

Stijgt de prijs, dan worden de broden opeens groter. Het land is een van de grootste tarwe-importeurs ter wereld en heeft 14 miljoen euro opzij gezet voor dit vijf jaar durende project. Het World Food Programme draagt 2 miljoen euro bij voor de aanschaf van apparatuur en voedingsstoffen.

Overig Europa

Turkije

LNV-bureau Ankara

> Importquota

Uitbreiding tariefvrije importquota

De Turkse overheid heeft per 29 augustus 2007 tariefvrije importquota ingesteld voor diverse voedingsproducten uit de EU. De quota gelden onder andere voor kauwgum, chocolade en cacao,

babyvoeding, brooddeeg- en taartdeegpreparaten, pasta, diverse koekjes en andere graanproducten. Het betreft producten die belangrijk zijn voor de Nederlandse exporteurs. Voor meer details zie de website van het LNV-bureau Ankara: www.nlankagr.com/agro-nieuws.htm

Rusland

LNV-bureau Moskou

> WTO | BNP | Investerings

WTO-lidmaatschap in de wacht
Rusland wordt dit jaar definitief geen lid van de WTO, hoewel de toelatingsgesprekken naar verwachting wél voor het eind van het jaar worden afgerond. De Russische minister van Economische Ontwikkeling en Handel German Gref: "Het hangt op een aantal formaliteiten". Hoewel het beestje

niet bij zijn naam wordt genoemd, lijkt Georgië het voornaamste struikelblok dat toetreding in de weg staat. Het land trok zijn goedkeuring in, juist op het moment dat beide landen op slechte voet met elkaar stonden. Rusland heeft nieuwe onderhandelingsdata voorgesteld maar hier is door Georgië nog geen gehoor aan gegeven. Volgens Maxim Medvedkov, de Georgische Minister van Economische Ontwikkeling en Handel moeten beide landen het samen eerst eens worden over onopgeloste vraagstukken rondom subsidies en exportverplichtingen voordat de toetreding een feit kan worden.

Groei BNP

Het bruto nationaal product van Rusland zal in 2007 met 7.5% gestegen zijn, zegt Minister van Financiën Alexei Kudrin. Deze voorspelling ligt in lijn met cijfers van de Centrale Bank die eerder dit jaar bekend zijn gemaakt. Rusland begon 2007 met een recordgroei van 7.9% in de eerste drie maanden. De groei werd voornamelijk bereikt in de sectoren bouw, de maakindustrie en handel. Traditionele groei-

ers als olie en gas bleven dit jaar achter. Officieel stelt de Russische regering de groei van het BNP op 6.5% maar Minister van Economie German Gref geeft aan dat het bijgesteld zal worden tot ca. 7.2%. Ook het IMF en de Wereldbank verwachten dat het BNP van Rusland met minstens 7% zal stijgen in 2007. Volgens de regering is het gevaar van een economische terugval zoals de crash in 1998 geweken. Slechte economische resultaten uit Amerika en de EU zullen weinig effect hebben op Rusland.

China investeert

China's Guansi Agricultural and Industrial Holding is van plan een pakhuis te bouwen in de Novgorodregio in Rusland. De opslagruimte zal het bedrijf ongeveer 22 miljoen euro kosten en rond 2011 gereed zijn. Daarnaast wil het Chinese bedrijf faciliteiten neerzetten voor het verpakken van thee, productie van chips én voor de verkoop en distributie van Chinese producten. Het gebouw wordt neergezet op een oppervlakte van 16 hectare door het bedrijf Great Mountain.

Laatste nieuws

Kansen en mogelijkheden in China

Bent u geïnteresseerd in de ontwikkelingen in China? Of oriënteert u zich op het zakendoen op de Chinese markt? Dan mag u de China Business Week niet missen!

Van 5 tot en met 8 november vinden er op verschillende plekken in Nederland diverse activiteiten plaats met ondernemen in China in de hoofdrol. De week is opgedeeld in thema's die u afzonderlijk van elkaar kunt bezoeken. De locaties liggen door heel Nederland dus er is altijd wel een seminar bij u in de buurt.

Thema's China Business Week

Maandag 5 november : Algemene gespreksdag, Den Haag

Dinsdag 6 november : Duurzaamheid en energie, Groningen

Woensdag 7 november : Food & Flowers, Apeldoorn

Donderdag 8 november: Creatieve Industrie, Rotterdam

U kunt tijdens de China Business Week ook een (of meer) individuele gesprek(ken) plannen, los van het dagthema, met vertegenwoordigers van het Nederlandse postennetwerk in China. Zij helpen u aan marktinformatie, assisteren u bij het leggen van nieuwe contacten of wijzen u de weg bij het oplossen van praktische problemen. Selectie van uw gesprekspartners gebeurt zo veel mogelijk naar expertise, aansluitend op uw vraag.

Voor informatie over China kunt u terecht bij Richard van den Bergh, landenbeleidsmedewerker van de directie Industrie & Handel, telefoon 070 – 378 42 46, e-mail r.w.van.den.bergh@minlnv.nl.

Voor informatie en aanmeldingen:

<http://www.internationaalondernemen.nl/agenda/seminars/chinaweek.asp>

Link bekeken mout

Aan de Herengracht 282 in Amsterdam staat een mooi, statig pand. Hierin is gevestigd het CBK, Centraal Brouwerij Kantoor, www.cbk.nl, de overkoepelende organisatie voor de Nederlandse brouwerijen. Ook vindt u er de Vereniging Sociëteit der Nederlandse Mouters, de belangenbehartiger van de Nederlandse mouters. De zorg voor voedselveiligheid is één van de belangrijkste aandachtspunten voor de belangenvereniging van de Nederlandse mouters. Daarnaast worden de ontwikkelingen op het gebied van het gemeenschappelijk landbouwbeleid nauwlettend gevolgd en wordt in samenwerking met de Europese collega's veel technisch georiënteerd onderzoek geëntameerd.

Verder vindt u er de NIBEM, <http://www.nibem.nl>, de Stichting Nederlands Instituut voor Brouwerij, Mout en Bier. In de NIBEM zijn eerdergenoemde organisaties verenigd maar ook het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten, GZP, <http://www.gzp.nl/> te Den Haag.

GZP is een publiek-rechtelijke bedrijfsorganisatie voor het bedrijfsleven waarin werkgevers- en werknemersorganisaties samenwerken.

Kerntaak van GZP is het ondersteunen van de GZP-keten bij de zorg voor voldoende gezond en veilig voedsel. Met andere woorden, bij het ingrediënt mout, essentieel onderdeel van zo'n heerlijk biertje, zijn heel wat organisaties en bedrijven in Nederland direct of indirect betrokken.

Laatste nieuws

Voedings- en genotmiddelenindustrie Istanbul, Turkije maart 2008

Matchmakingreis naar Turkije

Kansen voor de Nederlandse industrie:

Een sterke groei van de particuliere consumptie in Turkije en een toename van investeringen in machines en apparatuur zorgen ervoor dat de Turkse industrie voor productie van voedingsmiddelen redelijk ontwikkeld is. Toch ondervindt de Turkse sector structurele problemen op het gebied van vooral kwaliteit, duurzaamheid en efficiency waardoor de verwerkende industrie relatief kwetsbaar is. De problemen en tekortkomingen in de Turkse agrifoodsector bieden Nederlandse bedrijven in Turkije kansen:

- in de veehouderij, waar technologische verbetering en innovaties moeten leiden tot een verhoogde productie en verbeterde kwaliteit,
- in de vleesverwerkende industrie, die door upgradung van machines en installaties niet alleen de concurrentiepositie zal verbeteren, maar zich ook onderwerpt aan relevante EU wet- en regelgeving.

Programma & informatie:

Het programma voor deze reis is nog niet definitief vastgesteld maar zal binnenkort kenbaar worden gemaakt. Mocht u in de tussentijd uw interesse kenbaar willen maken door middel van voorinschrijving of meer informatie behoeven dan kunt u contact opnemen met Vereniging FME-CWM, Pepijn Bosman, Telefoon 079 – 353 12 81 e-mail: peb@fme.nl.

- in de zuivelindustrie, die nog erg traditioneel is en op grote schaal zal moeten moderniseren.
- in de productie en distributie van groente & fruit, waar door toenemende consumptie flink geïnvesteerd wordt in handling-, verpakking-, vries- en conserveringstechnieken.
- in de markt voor convenience foods, met de nadruk op processing en verpakkingstechniek, door veranderingen in het consumptiepatroon van de Turken.

De reis:

In Istanbul vindt jaarlijks de FOTEG plaats, één van de belangrijkste Turkse beurzen voor de voedingsmiddelenindustrie. Voor u zullen individuele afspraken en meetings (matchmaking) worden georganiseerd waarbij u - gebaseerd op uw eigen wensen en profielen - in contact wordt gebracht met Turkse opdrachtgevers, geïnteresseerde partners en potentiële agenten en/of distributeurs. Primaire doelstelling van deze reis naar Turkije is u een zo optimaal mogelijk beeld geven van de kansen en (on)mogelijkheden die de Turkse markt en industrie uw bedrijf biedt.

Foto: Amaury Miller / Hollandse Hoogte

Externe marktrappen op internet

Onderstaand weer een overzicht van de afgelopen maand op internet aangetroffen landen-, regio- en themarapporten over de levensmiddelensector en andere agrarische sectoren. De informatie is afkomstig van onder meer overheden, organisaties en databases en vormt een aanvulling op de door de LNV-bureaus verstrekte informatie. De rapporten zijn gratis en uitsluitend per e-mail opvraagbaar bij het Ministerie van LNV, Directie Industrie en Handel, de heer J.J.M. Verbeek, e-mail j.j.m.verbeek@minlnv.nl.

Land	Titel	Land	Titel
Afrika	Agrofuels in Africa (36 pag)	Guatemala	Koffiesector (8 pag)
Algemeen	The little Green data book 2007 (240 pag)	Hongarije	Economic survey of Hungary 2007 (12 pag)
Algemeen	The future role of biofuels (36 pag)	India	Transport sector in India (181 pag)
Algemeen	World market for almonds; aquaculture products; capsicum; cassava; cut flowers; fruit; soy beans; spices; vegetables (9 rapportages)	Indonesië	De zuivelsector (7 pag)
Algemeen	Long-term international agricultural projections (116 en 186 pag)	Iran	Statistical information Islamic Republic of Iran (46 pag)
Algemeen	The state of world fisheries and aquaculture (180 pag)	Israel	De zuivelsector 2006 (60 pag)
Algerije	Guide de investir en Algerie 2007 (281 pag)	Israel	Bio-fuels sector (5 pag)
Argentinië	Emerging market report (8 pag)	Italië	Economic survey of Italy 2007 (12 pag)
Armenië	Investments in Armenia (3 en 4 pag)	Japan	Biotechnologie sector (25 pag)
Azerbaidjan	Emerging market report (10 pag)	Japan	Samenvatting van de Japanse warenwetgeving in het Engels (13 pag)
Bahamas	The food service sector (15 pag)	Kameroen	Emerging market report (9 pag)
Baltische Staten	Emerging market report (14 pag)	Kenya	Biotechnologie sector (5 pag);
België	Economic survey of Belgium 2007 (12 pag)	Kenya	Koffiesector (6 pag)
Bhutan	Potato production Bhutan (70 pag)	Kenya	Suikersector (7 pag)
Bolivia	Misión de evaluación de cultivos y suministros de alimentos (28 pag)	Kenya	Doing business in Kenya (19 pag)
Botswana	Emerging market report (9 pag)	Kroatië	Emerging market report (8 pag)
Brazilië	Agricultural situation: container movements 2007 (7 pag)	Malta	Investment attractiveness criteria 2007-2008 (24 pag)
Brunei	Emerging market report (6 pag)	Moldavië	Strategy paper for Economic Growth & Poverty Reduction (116 pag)
Bulgaria	Supermarket development trends (8 pag)	Namibië	Emerging market report (7 pag)
Bulgaria	Emerging market report (7 pag)	Nederland	Het groene energieplan (134 pag)
Bulgaria	Dairy sector developments (12 pag)	Nederland	De kracht van het Westland (38 pag)
Bulgaria	De Bulgaarse vissector (22 pag)	Nederland	Samenwerkingsverbanden Bedrijven-Informatie-net (69 pag)
Canada	The organic food regulations (17 pag)	Nederland	Statistisch jaarboek 2007 (223 pag)
Canada	Bio-fuels sector (31 pag)	Noorwegen	Economic survey of Norway 2007 (12 pag)
China	Emerging market report (10 pag)	Oman	Country analysis 2007 (10 pag)
China	Snoepsector (8 pag)	Oostenrijk	Economic survey of Austria 2007 (12 pag)
China	Sterke dranksector (19 pag)	Pakistan	Emerging market report (7 pag)
China	Vegetable & fruit industry in Yunnan (7 pag);	Panama	EU and Panama: strategy paper 2007-2013 (80 pag)
China	Flower industry in Yunnan (6 pag)	Paraguay	Emerging market report (6 pag)
China	Veranderingen in de Chinese BTW wetgeving (32 pag)	Roemenië	Doing business in Romania (21 pag)
China	Five-year plan on food and drug safety (19 pag)	Rusland	Samenvatting Russische warenwet in het Engels (32 pag)
China	Samenvatting van de warenwet in het Engels (35 pag)	Slovenië	Taxation in Slovenia (38 pag)
Colombia	Emerging market report (8 pag)	Slowakije	Economic survey of Slovakia 2007 (12 pag)
Congo	Food security in the Republic of Congo (3 pag)	Solomon Islands	Transitional country strategy 2006-2007 (34 pag)
Costa Rica	Emerging market report (9 pag)	Spanje	Economic survey of Spain 2007 (12 pag)
Costa Rica	Koffiesector (5 pag)	Spanje	Fruit in bliksector (19 pag)
Cyprus	Emerging market report (6 pag)	Tsjechië	Emerging market report (7 pag)
Duitsland	Germany in the EU 2006 (92 pag)	Turkije	De Turkse mineraal water sector (6 pag)
Ethiopië	Oilseeds business opportunities in Ethiopia (36 pag)	Turkije	De Turkse vee en vleessector (12 pag)
EU	Prospects for agr. markets and income 2007-2020 (55 pag)	Turkije	De Turkse zonnebloem- en zonnebloemproductensector (5 pag)
EU	Taxation trends in the EU and Norway (454 pag)	Ver.Koninkrijk	Doing business in the UK (54 pag)
EU	Biofuel use in the EU-27 in 2020 (10 pag)	Ver.Koninkrijk	The early potato market 2007 (11 pag)
Filippijnen	Emerging market report (7 pag)	Ver.Staten	Livestock, dairy and poultry outlook (17 pag)
Frankrijk	Economic survey of France 2007 (12 pag)	Ver.Staten	Application of Biotechnology for Functional Foods (78 pag)
Georgië	EU and Georgia: country strategy 2007-2013 (44 pag)	Zuid Afrika	Bio-fuel sector (5 pag)
Ghana	Market access to Ghana (8 pag)	Zweden	Economic survey of Sweden 2007 (12 pag)
Griekenland	Economic survey of Greece 2007 (12 pag)		

LNV-bureaus in het buitenland

AFRIKA

ADDIS ABEBA

Werkgebied: Ethiopië
Drs. Ir. G. Westenbrink, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Old Airport Zone, Addis Abeba
P.O. Box 1241, Addis Abeba
Tel.: (00-251) 113.711.100 ext. 332 (BZ)
Fax: (00-251) 113.711.577 (BZ)
E-mail: add-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassyethiopia.org

Algiers (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Parijs)

Dhr. Khaled Benchoalal,
Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden
27 Chemin Cheikh Bachir El-Brahimi
El-Biar
Postadres: Boite Postale 72,
16030 Algiers – Algerije
Tel.: (00-213) 21.92.28.28
Fax: (00-213) 21.92.29.47
E-mail: alg-lnv@minbuza.nl
www.ambassadepaysbasalger.org

NAIROBI

Werkgebied: Kenia, Eritrea, Oeganda, Tanzania, tevens voor UNEP
Dhr. D.J. Bruinsma, LNV-Raad
Ambassade der Nederlanden,
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Riverside Lane, Off Riverside Drive,
Nairobi, Kenia
Postadres: P.O. Box 41537, 00100, Nairobi,
Kenia
Tel.: (00-254) 20.4450.137
Fax: (00-254) 20.4450.138
E-mail: nlnaiagr@accesskenya.co.ke
2e e-mail: nai-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-embassy.or.ke

PRETORIA

Werkgebied: Zuid-Afrika, Zambia
Prof. drs. N.W. Visser, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 210 Queen Wilhelmina Street
New Muckleneuk,
Pretoria 0083, Zuid-Afrika
Postadres: P.O.Box 117, Pretoria 0001,
Zuid-Afrika
Tel.: (00-27) 12.425.4570/2/3
Fax: (00-27) 12.425.4571
E-mail: nlpreagr@telkomsa.net
2e e-mail: pre-lnv@minbuza.nl
www.dutchembassy.co.za

AMERIKA

BRASÍLIA

Werkgebied: Brazilië
Ir. B. Vrolijk, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Ses Avenida das Nações, QD. 801, Lote 05 CEP
70405-900 Brasília – DF, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 07/0098, CEP
70359-970 Brasília – DF, Brazilië
Tel.: (00-55) 61.3961.3200 (BZ)
Tel.: (00-55) 61.3961.3208 (LNV)
Fax: (00-55) 61.3961.3233 (LNV)
E-mail: nlbraagr@uol.com.br
2e e-mail: bra-lnv@minbuza.nl
www.embaixada-holanda.org.br

São Paulo (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Brasíliã)

Mw. F.E. Heering, Agricultural assistant
Consulaat-Generaal der Nederlanden
Bezoekadres: Avenida Brigadeiro Faria
Lima 1779, 3 - andar CEP 01451-001-Sao
Paulo-SP, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 11302, CEP
05422-970-São Paulo-SP, Brazilië
Tel.: (00-55) 11.3811.3300 (BZ)
Fax: (00-55) 11.3819.0903 (LNV)
E-mail: nlsaoagr@uol.com.br
2e e-mail: sao-lnv@minbuza.nl
www.embaixada-holanda.org.br

BUENOS AIRES

Werkgebied: Argentinië, Chili, Uruguay
Ir. F.L.M. Vossenaar, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Edificio Porteño II, Olga Cossentini 831,
Pisos 3 y 4, C1107 BVA Buenos Aires,
Argentinië
Postadres: Ambassade der Nederlanden,
Olga Cossentini 831, C1107 BVA
Buenos Aires, Argentinië
Tel.: (00-54) 11.4338.0090 (LNV)
Fax: (00-54) 11.4338.0091 (LNV)
E-mail: nlbueagr@embajadaholanda.int.ar
2e e-mail: bue-lnv@minbuza.nl
www.embajadaholanda.int.ar

MEXICO

Werkgebied: Mexico, Cuba
Ir. P.A.L. de Rijk, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Av. Vasco de Quiroga 3000, Piso 7, Colonia
Santa Fe, 01210 Mexico D.F., Mexico
Postadres: Apartado Postal 10-656,
11000 Mexico D.F., Mexico
Tel.: (00-52) 55.5258.9921 tst. 215 (LNV)
Fax: (00-52) 55.5258.8139
E-mail: nlmexagr@gmail.com
2e e-mail: mex-lnv@minbuza.nl
www.paisesbajos.com.mx

WASHINGTON

Werkgebied: Verenigde Staten van
Amerika (incl. Puerto Rico), Canada, tevens
Wereldbank
Drs. G.G.J. Thissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 4200 Linnean Avenue, N.W.
Washington, D.C 20008-3896, Verenigde
Staten van Amerika
Tel.: (00-1) 202.274.2716/2718
Fax: (00-1) 202.244.3325
E-mail: nlwasagr@yahoo.com
2e e-mail: was-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-embassy.org/

AZIË

BANGKOK

Werkgebied: Thailand en Vietnam
Ir. R.J. Konijn, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
15 Soi Tonson Ploenchit Road,
Lumpini, Pratumwan
Postadres: P.O. Box 404,
Bangkok 10330, Thailand
Tel.: (00-66) 2.309.5290 (LNV)
Fax: (00-66) 2.309.5295 (LNV)
E-mail: nlbanagr@loxinfo.co.th
2e e-mail: ban-lnv@minbuza.nl
www.mfa.nl/ban

Hanoi (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Bangkok)

Mw. Truong Thi Dung, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden
Daeha Office Tower, 6 th floor 360
Kim Ma Street, Ba Dinh District, Hanoi
Tel.: (00-84) 4.831.5650
Fax: (00-84) 4.831.5605
E-mail: nlhanagr@yahoo.com
2e e-mail: han-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-embassy.org.vn

JAKARTA

Werkgebied: Indonesië, tevens voor
Association of South-East Asean Nations
(ASEAN)
Mr. J.M.P.H. van der Zijden, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden,
Jalan H.R. Rasuna Said, Kavel 5-3,
Kuningan, Jakarta 12950, Indonesië
Tel.: (00-62) 21.524.1032/48 (LNV)
Fax: (00-62) 21.526.2230 (LNV)
E-mail: nljakagr@jrne.or.id
2e e-mail: jak-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.or.id/

KUALA LUMPUR

Werkgebied: Maleisië, Filippijnen
Drs. A.M. de Roo, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden
7th Floor, South Block. The Amp Walk
218, Jalan Ampang
50480 Kuala Lumpur
Postadres: Postbus 10543
50716 Kuala Lumpur
Maleisië
Tel.: (00-60) 3.216.86.206 (LNV)
Fax: (00-60) 3.216.86.240 (BZ)
E-mail: kll-lnv@minbuza.nl
www.netherlands.org.my

Manilla (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Kuala Lumpur)

Dhr. J.I.C. Laquian, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
26/F Equitable PCI Bank Tower
8751 Paseo de Roxas
Makati City 1226, The Philippines
Postadres: P.O. Box 2448 MCPO,
1264 Makati, Metro Manilla,
Filippijnen
Tel.: (00-63) 2.786.6607 (LNV)
Fax: (00-63) 2.786.6699 (LNV)
E-mail: lnv@netherlandsembassy.ph
2e e-mail: man-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.ph

Singapore (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Kuala Lumpur)

Dhr. K.C. Chong, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
541 Orchard Road, 13-01 Liat Towers,
Singapore 238881
Postadres: Tanglin P.O. Box 447, Singapore
912415
Tel.: (00-65) 6739.1121 (LNV)
Fax: (00-65) 6737.1940 (BZ)
E-mail: nlsinagr@singnet.com.sg
2e e-mail: sin-lnv@minbuza.nl
www.nethemb.org.sg/

NEW DELHI

Werkgebied: India, Sri-Lanka, Nepal
Mr. W.J. Wolff, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 6/50F Shantipath,
Chanakyapuri, New Delhi 110021, India
Tel.: (00-91) 11.24.197.604/5/77
Fax: (00-91) 11.24.197.702
E-mail: nde-lnv@minbuza.nl
www.hollandinindia.org

PEKING

Werkgebied: Volksrepubliek China,
(incl. Hong Kong) en Mongolië
Ir. H.J.W. van Duijn, LNV-Raad
Mw. ir. G.J.G.M. Nuytens-Vaarkamp,
LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 4, Liangmahe Nanlu Rd.
Beijing 100600, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 10.8532.0260 (LNV)
Fax: (00-86) 10.8532.0303 (LNV)
E-mail: info@nlpekagr.com
2e e-mail: pek-lnv@minbuza.nl
www.hollandinchina.org/nl/
peking/intro.htm
Web (LNV): www.nlpekagr.com

Hong Kong SAR (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Peking)

Mw. M.P.C. Ng, Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der
Nederlanden, Room 5702, 57/F Cheung
Kong Center, 2 Queen's Road Central,
Hong Kong, Volksrepubliek China
Tel.: (00-852) 2524.8187/88 (LNV)
Fax: (00-852) 2524.9419 (LNV)
E-mail: nlhonagr@netherlands-cg.org.hk
2e e-mail: hon-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-cg.org.hk
Web (LNV): www.nlpekagr.com

Shanghai (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Peking)

Dhr. N. Hong, Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal
der Nederlanden, Sun Plaza, East Tower,
4th Floor, 88 Xian Xia Road,
Shanghai 200336, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 21.6209.9076 (BZ)
Fax: (00-86) 21.6278.9722 (LNV)
E-mail: nlshaagr@uninet.com.cn
2e e-mail: sha-lnv@minbuza.nl
www.hollandinchina.org/nl/cg/sh-intro.htm
Web (LNV): www.nlpekagr.com

SEOUL

Werkgebied: Republiek Korea en Taiwan
Ir. J.P.N. Damen, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Kyobo Building, 14th floor, 1, Jongno 1-ka
Jongno-gu, Seoel 110-714, Republiek Korea
Postadres: K.P.O. Box 509, Seoel 110-605,
Republiek Korea
Tel.: (00-82) 2.723.4180
Fax: (00-82) 2.723.0283
E-mail: main@lnvseoel.org
2e e-mail: seo-lnv@minbuza.nl
www.nlembassy.or.kr

Taipei (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Seoel)

Mw. C.S. Hsiung, Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Netherlands Trade and
Investment Office, Agricultural and Food
Department, Rm. B, 5/F Artist Construction
Building, 133 Min Sheng E. Road,
Section 3, Taipei 105, Taiwan
Tel.: (00-886) 2.2713.5760
Fax: (00-886) 2.2713.0194
E-mail: nltaigr@ntio.org.tw
www.ntio.org.tw/agricultural/index-e.htm

TOKYO

Werkgebied: Japan
Mw. Drs. C. Boonstra, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Shiba-koen, 3-6-3,
Minato-ku, 105-0011 Tokyo, Japan
Tel.: (00-81) 3.5776.5490 (LNV)
Fax: (00-81) 3.5776.5500 (LNV)
E-mail: nltokagr@oranda.or.jp
2e e-mail: tok-lnv@minbuza.nl
www.oranda.or.jp

EUROPESE UNIE

Athene (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Boekarest)

Mw. M. Plessas-Schallenberg,
Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Leoforos Vassileos Konstantinou 5-7,
Athene 106-74, Griekenland
Tel.: (00-30) 2.107.254.960
Fax: (00-30) 2.107.254.907
E-mail: ath-agr@dutchmail.gr
2e e-mail: ath-lnv@minbuza.nl
www.mfa.nl/ath

BERLIJN

Werkgebied: Duitsland, Zwitserland
Dr. T.C. de Groot, LNV-Raad
Mw. Mr. S.M.C. Deepen, LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Klosterstrasse 50,
10179 Berlin, Duitsland
Tel.: (00-49) 30.2095.6480 (LNV)
Fax: (00-49) 30.2095.6481 (BZ)
E-mail: bln-lnv@minbuza.nl
www.dutchembassy.de

BOEDAPEST

Werkgebied: Hongarije, Slovenië, Oostenrijk
Ir. J.A. Landstra, LNV-Raad
Drs. A.E. Braam, Raad voor Veterinaire
aangelegenheden
Veterinair Werkgebied: Hongarije,
Bulgarije, Macedonië, Roemenië, Slovenië,
Slowakije, Tsjechië en Turkije
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Fuge utca 5-7, (2e district),

Marktrapporten

Het LNV-Bureau Berlijn heeft onlangs een nieuw marktrapport uitgebracht over de Marktkansen in Duitsland en Zwitserland voor de Nederlandse agribusines.

Dit nieuwe marktrapport is op te vragen bij Lia Luijckx via e-mail:

a.p.luijckx-visser@minlnv.nl

1022 Boedapest, Hongarije
Postadres: P.O. Box 56,
1388 Boedapest, Hongarije
Tel.: (00-36) 1.3366.380 (LNV)
Fax: (00-36) 1.3266.238 (LNV)
E-mail: nlboeagr@pronet.hu
2e e-mail: bdp-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.hu

BOEKAREST

Werkgebied: Roemenië,
Bulgarije, Griekenland
Ir. Ing. M.Y. Brouwer, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Aleea Alexandru 20, Sector 1,
011823 Boekarest, Roemenië
Tel.: (00-40) 21.231.5657 (LNV)
Fax: (00-40) 21.231.6373 (LNV)
E-mail: nlbkragr@olanda.kappa.ro
2e e-mail: bkr-lnv@minbuza.nl
www.olanda.ro/

Sofia (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Boekarest)

Mw. D.H. Milenkova, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Oborishte 15, 1504 Sofia, Bulgarije
Postadres: P.O. Box 91, 1000 Sofia, Bulgarije
Tel.: (00-359) 2.8160.380 (LNV)
Fax: (00-359) 2.8160.381 (LNV)
E-mail: nlsfagr@bulpost.net
2e e-mail: sof-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.bg/

BRUSSEL

Werkgebied: België, Luxemburg
Jhr. mr. ing. K.H.A. von Chrismar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, H. Debrouxlaan 48,
1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1550 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1780 (LNV)
E-mail: nlbruaagro@euronet.be
2e e-mail: brn-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassade.be

KOPENHAGEN

Werkgebied: Denemarken, Estland,
Finland, Noorwegen, IJsland, Zweden
Dhr. H.H. Schipper, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Toldbodgade 33,
DK 1253 Kopenhagen K, Denemarken
Tel.: (00-45) 33.707.218
Fax: (00-45) 33.140.350
E-mail: nlkopagr@newmail.dk
2e e-mail: kop-lnv@minbuza.nl
www.nlembassy.dk

LONDEN

Werkgebied: Verenigd Koninkrijk, Ierland
Drs. E. Wermuth, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 38, Hyde Park Gate,
Londen SW7 5DP, Verenigd Koninkrijk
Tel.: (00-44) 20.7590.3279/76/77/80
Fax: (00-44) 20.7581.5276
E-mail: nllonagr@netherlands-
embassy.org.uk
2e e-mail: lon-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-embassy.org.uk/

MADRID

Werkgebied: Spanje, Marokko, Portugal
Mr. C.J. Heringa, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Avenida del Comandante
Franco 32, 28016 Madrid, Spanje
Tel.: (00-34) 91.353.7521/20 (LNV)
Fax: (00-34) 91.353.7567 (LNV)
E-mail: nlmadagr@telefonica.net
2e e-mail: mad-lnv@minbuza.nl
www.embajadapaisesbajos.es

Lissabon (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Madrid)

Mw. A.P. Paiva Geadas,
Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Avenida Infante Santo

43-50, 1399-011 Lissabon, Portugal
Tel.: (00-351) 21.391.4919 (LNV)
Fax: (00-351) 21.391.4952 (LNV)
E-mail: nllisagr@netcabo.pt
2e e-mail: lis-lnv@minbuza.nl
www.emb-paisesbaixos.pt

PARIJS

Werkgebied: Frankrijk, Algerije
Mw. drs. M.A.J. Vaes, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 7-9 Rue Eblé,
75007 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4062.3353 (LNV)
Fax: (00-33) 1.4062.3452 (LNV)
E-mail: agriculture@amb-pays-bas.fr
2e e-mail: par-lnv@minbuza.nl
www.amb-pays-bas.fr

PRAAG

Werkgebied: Tsjechië, Slowakije
Mw. E. van de Vrugt, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Gotthardska 6/27,
160 00 Praag 6, Benec, Tsjechië
Tel.: (00-420) 233.015.218
Fax: (00-420) 233.015.257 (LNV)
E-mail: nlpraagr@ti.cz
2e e-mail: pra-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.cz

ROME

Werkgebied: Italië
Mw. drs. C.W. Zwitser, LNV-Attaché
Mw. drs. H. van Rootselaar,
Agricultural assistant
Mw. M. Sipman, Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Via Michele Mercati 8,
00197 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.3228.6224 (LNV)
Tel.: (00-39) 06.3228.6001 (BZ)
Fax: (00-39) 06.3228.6249 (BZ)
E-mail: nrlomagr@tuttupmi.it
2e e-mail: rom-lnv@minbuza.nl
www.olanda.it/

WARSCHAU

Werkgebied: Polen, Letland, Litouwen
Drs. ing. A.W. Verhey, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Ul. Kawalerii 10,
00 468 Warschau, Polen
Tel.: (00-48) 22.559.1269
Fax: (00-48) 22.840.2634
E-mail: nlwaragr@ikp.pl
2e e-mail: war-lnv@minbuza.nl
www.nlembassy.pl

MIDDEN-OOSTEN

ABU DHABI

Werkgebied: Verenigde Arabische Emiraten,
Saoedi-Arabië, Iran
Ir. G.T.A. de Vent, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Apt. 602 Al Masaood Tower Building, Shelkh
Hamdan Street, Abu Dhabi,
Verenigde Arabische Emiraten.
Postadres: P.O.Box 46560, Abu Dhabi,
Verenigde Arabische Emiraten.
Tel.: (00-971) 2.632.0712 (LNV)
Fax: (00-971) 2.632.0198 (LNV)
E-mail: abu-lnv@minbuza.nl

Dubai (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Abu Dhabi)

Mw. S. Kadri, Agricultural Assistant
Bezoekadres: Consulaat-Generaal Dubai
ABN-Amro Building
Khalid Bin Waleed Road, Bur Dubai, U.A.E.
Postadres: P.O. Box 7726, Dubai, U.A.E.
Tel.: (00-971) 4.3528700/3511313
(ext. 112) (BZ)
Fax: (00-971) 4 3510502 (BZ)
E-mail: dba-lnv@minbuza.nl

Riyadh (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Abu Dhabi)

Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Diplomatic Quarter, Riyadh,
Saoedi-Arabië
Dhr. M.M. el Bahaie, Agricultural assistant
Postadres: P.O.Box 94307, Riyadh 11693,
Saoedi-Arabië
Tel.: (00-966) 1 488 1093/2501 (LNV)
Fax: (00-966) 1 488 1519 (LNV)
E-mail: riy-lnv@minbuza.nl
www.holland.org.sa

Teheran (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Abu Dhabi)

Dhr. M. Shafeghati, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Darrous Shahrzad Boulevard, Kamasae Street,
1st East Lane 33, 19498 Teheran, Iran
Postadres: P.O. Box 11365-138, Teheran, Iran
Tel.: (00-98) 21.2255.5094 (LNV)
Fax: (00-98) 21.2256.0213 (LNV)
E-mail: teh-lnv@minbuza.nl
www.mfa.nl/teh

KAIRO

Werkgebied: Egypte, Jordanië,
Libanon, Syrië
Ir. H.L.M. van Wissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, 18, Hassan Sabri Street, 11211
Zamalek, Kairo, Egypte
Tel.: (00-202) 2 736 38 63 / 2 739 55 71/2/3
Fax: (00-202) 2 736 09 36
E-mail: nlkaiagr@hollandemb.org.eg
2e e-mail: kai-lnv@minbuza.nl
www.hollandemb.org.eg

OVERIG EUROPA

ANKARA

Werkgebied: Turkije, Israël,
Palestijnse Gebieden
Mw. drs. C.J.M. Konsten, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Turan Günes Bivari. Hollanda
Caddesi no. 5, 06550 Yildiz Ankara, Turkije
Tel.: (00-90) 312.409.1860 (LNV)
Fax: (00-90) 312.409.1892 (LNV)
E-mail: nlnkagr@superonline.com
2e e-mail: ank-lnv@minbuza.nl
www.dutchembassy.org.tr
Web (LNV): www.nlnkagr.com

KIEV

Werkgebied: Oekraïne, Armenië,
Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië
Ir. A.A. Verhagen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Kontraktova Ploscha 7,
01901 Kiev, Oekraïne
Tel.: 0900-1523 (alleen vanuit Nederland)
(00-380) 44 490 82 23 (LNV)
Fax: (00-380) 44.490.8266 (LNV)
E-mail: kievagronl@ukr.net
2e e-mail: kie-lnv@minbuza.nl
www.netherlands-embassy.com.ua

MOSKOU

Werkgebied: Rusland, Kazachstan,
Oezbekistan, Wit-Rusland
Ir. M. Overheul, LNV-Raad
Mw. L.K. Birkman, MA, LNV-Attaché
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,
Tijdelijk adres tot november/december
Smolenskaya Plochad, building 3,
offices 709, 710, 711
Postadres: Kalashny Pereulok 6,
13100 Moskou, Rusland
Tel.: (00-7) 495.797.2946
Fax: (00-7) 495.797.2905
E-mail: moslnv@sovinte.lru
www.netherlands-embassy.ru

ZAGREB

Werkgebied: Bosnië-Herzegovina, Kroatië,
Servië-Montenegro
Mr. O.B.M. Meuffels, LNV-raad
Mw. D. Bacic, Agricultural assistant
Post/Bezoekadres: Ambassade der

Nederlanden, Medvescak 56,
10000 Zagreb, Kroatië
Tel.: (00-385) 1.464.2220 (LNV)
Fax: (00-385) 1.464.2221 (LNV)
E-mail: zag-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassy.hr

Belgrado (LNV-steunpunt, valt onder LNV-bureau Zagreb)

Mw. M. Mirkovic, Agricultural assistant
Bezoekadres: Ambassade der
Nederlanden, Simina 29, 11000 Belgrado,
Servië-Montenegro
Postadres: Postfach 489, 11001 Belgrado
Tel.: (00-381) 11.202.39.80
Fax: (00-381) 11.202.39.99
E-mail: nlgoebel@eunet.yu (tijdelijk)
2e e-mail: bel-lnv@minbuza.nl
www.nlembassy.org.yu

PERMANENTE VERTEGENWOORDIGINGEN LNV BIJ INTERNATIONALE ORGANISATIES

BRUSSEL PV-EU

Mr. G.P.G. Kunst, LNV-Raad
Drs. A.M. Akkerman, Raad voor
Veterinaire Aangelegenheden
Mw. Drs. S.J.C.W. Bont, LNV-Attaché
Drs J.J.M. Paardkoper, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Permanente
Vertegenwoordiging van het Koninkrijk
der Nederlanden bij de Europese Unie,
H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1545/1546 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1776 (LNV)
E-mail: bre-lnv@minbuza.nl
www.netherlandsembassade.be
Tevens belast met procurement-aangelegenheden in het kader van de ontwikkelingsfondsen van de EU.

GENÈVE PV-WTO

Werkgebied: Permanente
Vertegenwoordiging van het Koninkrijk
der Nederlanden bij de WTO
(Wereldhandelsorganisatie) en andere -
internationale organisaties te Genève
(UNCTAD, UNEP, WHO, WIPO/UPOV)
Mr. M.P.C. Huige, LNV Raad
Postadres: C.P. 196, 1211 Genève 20 CIC,
Zwitserland
Tel.: (00-41) 22.748.1822/08 (LNV)
Fax: (00-41) 22.748.1828 (BZ)
E-mail: nlgevag@bluwin.ch
2e e-mail: rien.huige@minbuza.nl

PARIJS PV-OESO

Werkgebied: Permanente
Vertegenwoordiging van het Koninkrijk
der Nederlanden bij de OESO (Organisatie
voor Economische Samenwerking en
Ontwikkeling)
Mw. Drs. P.C.M. van Bentum, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: 12-14 Rue Octave Feuillet,
75116 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4524.9971
Fax: (00-33) 1.4524.9938
E-mail: nlpaagro@fr.oleane.com
2e e-mail: pao-lnv@minbuza.nl

ROME - PV ROME

Werkgebied: Permanente
Vertegenwoordiging van het Koninkrijk
der Nederlanden bij de VN-organisaties voor
voedsel en landbouw
Mw. A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven,
Buitengewoon en Gevolmachtigd
Ambassadeur, Permanent Vertegenwoordiger
Dr. T.R.G. van Banning, Ambassadeeraad,
Plv. Permanent Vertegenwoordiger
Mw. Drs. A. Swalef, Tweede Secretaris
Post/Bezoekadres: Permanente
Vertegenwoordiging van het Koninkrijk
der Nederlanden bij de VN-organisaties voor
voedsel en landbouw, Via delle
Terme Deciane 6, 00153 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.574.0306/ 2326
Fax: (00-39) 06.574.4927
E-mail: nrlfagr@netherlandspermrep.it
2e e-mail: rof@minbuza.nl

Activiteitenkalender

Programma Bilaterale Economische Samenwerking van de directie Industrie & Handel

Pioneers in international business

Onderstaande activiteiten zijn op alfabetische volgorde gerangschikt per regio en per land.

Regio/land	Periode 2007	Activiteit	Inlichtingen uitvoering	Inlichtingen markt
Amerika				
Mexico	4-9 november	Handelsmissie (inc. Tuinbouw) te Mexico-stad, Irapuato of Monterrey	NCH 070 3441551	Jochem Porte 070 3784428
	7-10 november	Agroalimentaria te Irapuato, tuinbouwtentoonstelling (Hollandpaviljoen)	Jochem Porte 070 3784428	Jochem Porte 070 3784428
Azië/Oceanië				
China	5-9 november	Spreekdagen (werkgebied China (incl. Hong Kong), Mongolië) te Den Haag	Elma Verboom 070 3784162	Richard van den Bergh 070 3784246
Japan	10-14 december	Spreekdagen (werkgebied Japan) te Den Haag (i.c.m. Korea)	Elma Verboom 070 3784162	Richard van den Bergh 070 3784246
Korea	10-14 december	Spreekdagen (werkgebied republiek Korea en Taiwan) te Den Haag (i.c.m. Japan)	Elma Verboom 070 3784162	Arno Rohde 070 3784486
EU				
Bulgarije	5-9 november	Handelsmissie met individuele matchmaking voor de gehele agrosector te Sofia (i.c.m. Roemenië)	EUNITE 070 3474568	LNV-bureau 00 40 21 2315657
Duitsland	18-27 januari 2008	Grüne Woche te Berlijn, algemene landbouw- en voedingsmiddelenbeurs (Holland Paviljoen)	Martijn Homan 070 3785553	Martijn Homan 070 3785553
	7-9 februari 2008	Freshconex te Berlijn, vakbeurs voor verse voorgesneden en verpakte AGF-producten (Holland Paviljoen)	DNHK 070 3114158	Martijn Homan 070 3785553
	juni 2008	Handelsmissie met individuele matchmaking voor voedingsmiddelen (convenience, biologisch en functional)	Exportimpulse 070 3601268	Martijn Homan 070 3785553
	november 2008	Handelsmissie met individuele matchmaking voor de sierteeltsector te München e.o.	Holland Flower Partners 0527 202051	Martijn Homan 070 3785553
Frankrijk	april 2008	Handelsmissie met individuele matchmaking voor de sierteeltsector te Nice e.o.	A&B Partners 0032 9 3857121	LNV-bureau 00 33 1 40623353
Italië	maart 2008	Handelscontactreis voor de voedingsmiddelensector te Milaan en Bologna	PlusProject 0341 455655	LNV-bureau 00 39 06 32286224
Roemenië	5-9 november	Handelsmissie met individuele matchmaking voor de gehele agrosector + bezoek aan landbouwbeurs IndAgra te Boekarest (i.c.m. Bulgarije)	EUNITE 070 3474568	LNV-bureau 00 40 21 2315657
Midden-Oosten				
VAE	24-27 februari 2008	Gulfood te Dubai, vakbeurs voor voedingsmiddelen, voedselverwerking en verpakking (Holland Paviljoen)	NCH 070 3441586	LNV-bureau 00 971 2 6320712
Overig Europa				
Oekraïne	12-14 november	Handelsmissie met individuele matchmaking te Dzankoi voor de vollegrondsgroenteteeltkolom	LNV-bureau 00 380 44 4908223	Evert Jan Krajenbrink 070 3785140
Rusland	3-7 december	Spreekdagen (werkgebied Rusland, Kazachstan, Oezbekistan, Wit-Rusland) te Den Haag	Elma Verboom 070 3784162	Evert Jan Krajenbrink 070 3785140
Turkije	6-9 december	Growtech te Antalya, tuinbouwvakbeurs (infostand LNV-bureau)	LNV-bureau 00 90 312 4091860	Gaby Blom-Faber 070 3785665

oktober 2007